

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය, 1996

(01) බුද්ධ චරිතය පෑ කුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් යුක්ත ය. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක් හෝ ඇතුළත් වන ප්‍රශ්න පහකින් පමණක් පිළිතුරු ලියන්න.

I කොටස

1. බ්‍රාහ්මණ චරිතය ප්‍රේමය ලෙස හැඳින්වූ බැවින් උපදෙස්වන කොට හත් පාඨක කවරේ දැයි දක්වන්න.
2. පැරණි භාරතිය අර්ථ ක්‍රමයෙහි ප්‍රධාන ස්ථානය හිමි ව ඇත්තේ සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාවලියට බව පැහැදිලි කරන්න.
3. බුද්ධ භාවිත ශ්‍රමණ සාම්ප්‍රදායයන්හි විශේෂ ලක්ෂණ සැලකෙමින් දක්වා ආවේදන සාම්ප්‍රදාය පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරන්න.

II කොටස

4. ඉවසීම උදර මානුෂික ලක්ෂණයක් බව බුද්ධ චරිතයේ අවස්ථා තුළින් ප්‍රකට කරන්න.
5. බුද්ධ චරිතයේ විවිධ ලක්ෂණයන් අතුරින් මාර්ගගතවදහකතාවයට හිමි වනුයේ ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් බව පැහැදිලි කරන්න.
6. සමාධිදී නවාතැන් ගැනීම හඳුන්වා දෙමින් ඒ අනුව බුද්ධාණන් වහන්සේගේ ජ්‍යෙෂ්ඨත්වය විවරණය කරන්න.

III කොටස

7. යන් සතිය පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කොට පැහැදිලි කර සත්වයන්ගේ ප්‍රතිපත්තිමය ස්වභාවය විස්තර කරන්න.
8. අර්තත් ඵලාවබෝධය දක්වා පස්වන කවුසන්ගේ ශික්ෂණය සඳහා අනුගමනය කොට ඇති ක්‍රියා මාර්ගය විස්තර කරන්න.
9. අග්‍ර උපස්ථායක වශයෙන් ආනන්ද තෙරණුවන් වහන්සේගේ බුද්ධ භාවය හා අර්ථය සංකල්පනය කරන්න.
10. මෙහෙණි සයන පිහිටුවීමෙන් කාන්තා සමාජයේ නිදහස කවර ප්‍රමාණයකට ස්ථායී වී දැයි විමසන්න.
11. පහත සඳහන් කරුණුවලින් පහරකට පමණක් කෙටි සටහන් සපයන්න.

(i) සුනක්ඛත්ත

(v) අයිත

(ii) සුභාසරත්ත පුණ්ණ

(vi) අවන්ති

(iii) සුචරාචාරා

(vii) අනිමිසලොචනසූත්‍ර

(iv) උපපලවණ්ණ

(viii) අටලොඳු දහම

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைத் தீர்மானகம் / Department of Examinations, Sri Lanka

දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 1997 සැප්තැම්බර්

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් යුක්ත ය.

යටින් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයකටත් ඇතුළත් වන දේ ප්‍රශ්න සහකාර පත්‍රයෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. සිව්දහසකට වැඩි වැඩි සියවසේ කාලයේ සමාජ සංවිධානය පිළිබඳ ව විධිමත් විස්තරයක් කරන්න.
2. බුද්ධකාලීන ඉන්දියාවේ ප්‍රචලිතව පැවති ආගමික ඉගැන්වීම් පිළිබඳ ව විස්තරයක් කරන්න.
3. බුද්ධ දහමේ භාෂාසම්ප්‍රදාය සඳහා කෘත්‍රිය වර්ණයෙන් සිදු වූ මෙහෙය අගය කරන්න.

II කොටස

4. බුද්ධ චරිතයේ "පුරිස දම්ම ධාරපී ඥාණය" ප්‍රකට කෙරෙන අවස්ථා නිදසුන් දෙකකින් විස්තර කරන්න.
5. "කරුණාව හා මෙහෙය පාදක කොට ගෙන බුද්ධාණන් වහන්සේ සම් ප්‍රතිපාදිතයන් සිදු කර ඇත." යාබදව කරන්න.
6. සමාජ සාධාරණත්වය ඇති කිරීම සඳහා බුද්ධ වහන්සේ සිදු කර ඇතැයි පිළිබඳ සාහසිකයන් කරන්න.

III කොටස

7. බුද්ධ කාලයේ විරෝධයට ලක්වූ සඳහා මහා කාශ්‍යප රහතන් වහන්සේගෙන් ඉටු වූ කාර්යභාරය අගය කරන්න.
8. බුද්ධ දහමේ භාෂාසම්ප්‍රදාය පිළිබඳ ව දක් වූ නිකාය ආකල්පය පැහැදිලි කරන්න.
9. උරුමවාදී කාශ්‍යප සොහොයුරුන්ට සහය අවබෝධ කරවනු සඳහා බුද්ධ රජුන් අනුගමනය කර විශ්වාසයෙන් සාර්වත්‍රිකයක් කරන්න.
10. පහත සඳහන් බුද්ධ චරිත අතුරින් හතරකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
 - (i) සිව්දහසකට වැඩි වැඩි සියවසේ කාලයේ
 - (ii) අරාධන් රජතුමා
 - (iii) අනාපති භික්ෂු
 - (iv) මහා ප්‍රජාපති ගෝතම
 - (v) කුමාර කාශ්‍යප රහතන් වහන්සේ
 - (vi) පටාචාරා
 - (vii) සාමාචාරි
 - (viii) විශාඛා මහා උපාසිකාව

දහම් පාඨයේ අවසාන සකාරික පත්‍ර විභාගය 1998 සැප්තැම්බර්

(01) බුද්ධ චරිතය

෧෫ කාලය

මෙම ප්‍රශ්න තුනකට පිළිතුරු දෙනු ලබනු ලබන බවට සහතික කරන්න.

යටින් පිහිටි ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු දෙනු ලබනු ලබන බවට සහතික කරන්න.

I කොටස

1. (අ) සංඝායන පරිච්ඡය විසින් භාවිත කරන ලද පදවලින් පරිච්ඡයේ අර්ථය පැහැදිලි කරන්න. (පොත් 05.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ අනෙකුත් වැදගත් කරුණු සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 15.00)
2. (අ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 05.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 15.00)
3. (අ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 05.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 15.00)

II කොටස

4. (අ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 05.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 15.00)
5. (අ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 05.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 15.00)
6. (අ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 05.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 15.00)
7. (අ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 05.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 15.00)

III කොටස

8. (අ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 05.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 15.00)
9. (අ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 05.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 15.00)
10. සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 05.00)
(අ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 10.00)
(ආ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 10.00)
(ඇ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 10.00)
(ඈ) සංඝායන පරිච්ඡයේ පිළිබඳ සංඝායන මතය සඳහා සටහන් කරන්න. (පොත් 10.00)

මකම් ඇවිරිණි]
 (සුද්ධානායකයාගේ)
 as Resented!

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය, 1999 මක්නෝබර්

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතු තුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් යුක්ත ය.

පවත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයකට ඇතුළත් වන සේ ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- (අ) බුද්ධ කාලීන භාරතයේ පැවති රැකියා පහක් නම් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ආ) තුලය හා රැකියාව අතර පැවති සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
- (අ) බුද්ධ කාලීන භාරතයේ පිටු මහා ජනපද කවරේ ද? (ලකුණු 05 යි)
- (ආ) පිටු මහා ජනපද අතර පැවති දේශපාලනික සබඳතා අනාවරණය කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
- (අ) නිගණ්ඨනානපුත්තයේ රෙවත ධර්මයේ දක්වන වතුයාම සංචාරය පිළිවෙලින් නම් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ආ) කාමපුබ්බලිකානුයෝගය හා අත්තකිලමානුයෝගය අතරින් වඩාත් අතර්ථකර වන්නේ කුමක් දැයි පහදන්න. (ලකුණු 15 යි)

II කොටස

- (අ) පාළාර කාලාම හා උද්දක රාමපුත්ත වෙතින් බෝසතුන් උපදවා ගත් සමාපත්ති කවරේ ද? (ලකුණු 05 යි)
- (ආ) බෝසතුන් සම්බෝධියට පත් වූ දිනයෙහි පිදුම් සමාලෝචනය කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
- (අ) චරිත ලක්ෂණ අනුව පුද්ගලයින් බෙදිය හැකි කොටස් හය සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ආ) චරිතානුරූපීව ධර්ම දේශනා කිරීමට බුදු රජුන් පැයාමත්ථිය අගය කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
- (අ) යමක මහා ප්‍රාතිහාර්යය සැකෙවින් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ආ) ශ්‍රාවකයන්ට සැදවූ ප්‍රාතිහාර්ය පැමිණීමේ කිරීමේ පද්ධතිය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
- (අ) බුදු රජුට සෙනසුන කළ දෙදෙනෙකුගේ නම් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ආ) නින්ද සෙනසුන ඉදිරියේ බුදු රජුන් අනුගමනය කළ පිළිවෙත පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15 යි)

III කොටස

- (අ) අස්සජී සහදු යන නම් දෙක ප්‍රසිද්ධියට පත් වූ හේතු සැකෙවින් දක්වන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ආ) මහා කච්ඡාන නොදන්නාහොත් බුදු සමයේ අභිවර්ධනයට පිදු වූ සේවය අගය කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
- (අ) පනඤ්චය පිටාණන්ගෙන් විකාශනයට ලැබුණු උපදේශ දෙක සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ආ) එම උපදේශ සාර්ථක පළුල් ජීවිතයකට කෙසේ ඉවහල් වේ දැයි සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
- (ii) බේමා (i) (iii) අමිඤ්ඤාප්පි (iii) සාමාවතී (iv) චම්මික 174
 යන චරිත අතරින් දෙකක් විවරණය කරන්න. (ලකුණු 20 යි)

දහම් පාසල් අවසාන විභාගය - 2000 ඔක්තෝබර්

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් යුක්තය.
යටින් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (i) බුද්ධ කාලීන භාරතයේ සොළොස් මහා ජනපද නම් කර ආවයින් පහක ප්‍රධාන නගර සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ii) රාජාණ්ඩුවක පරිපාලන ව්‍යුහය ක්‍රියාත්මක වූ අයුරු විස්තර කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
2. (i) ඔට්කාස්තෘන් අතර සිටි භෞතිකවාදී ආචාර්යවරයාගේ ඉගැන්වීම සැකෙවින් දක්වන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ii) භෞතිකවාදී ඉගැන්වීම් සමාජ සඳ්චාරය කෙරෙහි බලපාන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
3. (i) ප්‍රාග්බෞද්ධ භාරතීය වර්ණ ධර්මවල සඳහන් සැකෙවින් දක්වන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ii) භාරතීය වර්ණ ධර්ම බෞද්ධ විචාරයට ලක්වූ ආකාරය පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 15 යි)

II කොටස

4. (i) දස චර්යාසන් නම් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ii) සන්තප්තිය තුළ සිදු වූ විශේෂ පිළිවිම් ගෙන හැර දක්වන්න. (ලකුණු 15 යි)
5. (i) විනය නීති පැනවීමට පසුබිම් වූ පාසල්විධානීය ධර්ම කවරේ ද? (ලකුණු 05 යි)
- (ii) බුද්ධ කාලීන භික්ෂු සමාජය තුළ පාසල්විධානීය ධර්ම ක්‍රියාත්මක වූ අවස්ථා සමාලෝචනය කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
6. (i) සතර මහාපදේය සැකෙවින් දක්වන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ii) දායකාග්‍රාහකයන් තොර විචාර පූර්වක පිළිගැනීම බුදු රජුන් අනුමත කළ බවට සාධක ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
7. (i) බුදුන් උපන්සැල්ගේ 'ප්‍රතිසංස්කරණය' යුගය ප්‍රකට වන අවස්ථා පහක් සොයා ගන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ii) 'බුදුන් උපන්සැල් අදවියෙන් තොරව උත්තරීතර මනුෂ්‍යයන් වූහ' යාච්චා කරන්න. (ලකුණු 15 යි)

III කොටස

8. (i) ආනන්ද තෙරුන්ට පෙර බුද්ධෝපදේශයකගේ ලෙස කටයුතු කළ තෙරවරුන් පස් දෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ii) බුද්ධෝපදේශයක ලෙස ආනන්ද තෙරුන්ගේ කායභී භාරය ඇගයීමට ලක් කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
9. (i) බුදු රජුන් වෙතින් ලද අගනැන් සමඟ භික්ෂුණීන් වහන්සේලා පස් දෙනෙකුගේ නම් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
- (ii) පටාචාරා තෙරණියගේ චරිතයෙන් සමාජයට දෙන පණිවිඩය කුමක් දැයි විවරණය කරන්න. (ලකුණු 15 යි)
10. පහත සඳහන් වර්ත අතුරින් ඔපකල්පා ආවයින් පිළිබිඹු වන ආදර්ශයන් පිහිටන පරිදි හඳුන්වන්න.
 - (i) රාහුල තෙර
 - (ii) අජාසත් රජ
 - (iii) කෝසල මල්ලිකා
 - (iv) බුද්ධජාතරා
 (ලකුණු 20 යි)

2545-දහම් පාසලේ අවසාන විභාගය - 2001

(01) බුද්ධ චරිතය

පැ. තුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් යුක්තය. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයකටත් ඇතුළත් වන සේ ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- (අ) මුණමණික චරණ ශුද්ධය සම්බන්ධයෙන් අස්සලායන බමුණා බුදුරුදුන් හමුවේ පැවසූ කරුණු පහ සඳහන් කරන්න.

(ආ) මුණමණික චරණ ශුද්ධය බුදුරුදුන් විවේචනය කළ අයුරු විස්තර කරන්න.
- (අ) පුර්වාන්ත කල්පිකවාද පස් වර්ගය ලියන්න.

(ආ) "පියල්ල කර්මයෙන් පිදු නොවේ" මෙම බෞද්ධ ඉගැන්වීම පැහැදිලි කරන්න.
- (අ) මුණමණික සම්ප්‍රදය විසින් හඳුන්වා දුන් යාග විධි හතරක් නම් කරන්න.

(ආ) මුණමණික යාගය හා බෞද්ධ දනය අතර වෙනස පෙන්වා දෙන්න.

II කොටස

- (අ) නිබ්බූත පද සඳහන් ගාථාව නිවැරදිව ලියා එහි අදහස දක්වන්න.

(ආ) නිබ්බූත පද ඇසුරින් නිවූණ සුද්ගලයෙකුගේ චරිත ලක්ෂණ කෙසේ විය යුතු දැයි පෙන්වා දෙන්න.
- (අ) භූතාක ජාතික බමුණාට බුදුරුදුන් වැදූ මුණමණික ලක්ෂණ පහක් සඳහන් කරන්න.

(ආ) එම ලක්ෂණවලින් පරමාදර්ශී සිත්තු ජීවිතයක් නිරූපණය වන බව තහවුරු කරන්න.
- (අ) දෙවන නම් ආයු කල්පයක් වුවත් ජීවත්වීම සඳහා වැඩිය යුතු යැයි වදා සතර සෘද්ධිපාද නම් කරන්න.

(ආ) බුදුරුදුන් තම ජීවිතයේ අවසන් දින කීපය ගත කළ ආකාරය සමාලෝචනය කරන්න.
- (අ) බුදුරුදුන්ගේ දින වර්ෂාවේ පස් වැදෑරුම් කාල පරිච්ඡේද සඳහන් කරන්න.

(ආ) පස්වන කාල පරිච්ඡේදය ගතකළ ආකාරය සැකෙවින් දක්වා එම කාලය තුළ සිදු වූ සේවය නිදසුන් සහිතව අගය කරන්න.

III කොටස

- (අ) "නාදී ශුණය" ඉතා සැකෙවින් හඳුන්වා එම ශුණය බුද්ධ චරිතයෙන් ප්‍රකටවන අවස්ථා හතරක් දක්වන්න.

(ආ) පායල්ල දී ශිෂ්‍යයෙකුගෙන් නාදී ශුණය ප්‍රකට විය යුතු අවස්ථා විස්තර කරන්න.
- (අ) වුල්ලපත්ථක, රට්ඨපාල, අනුරුද්ධ, ඔක්කුල, කායුද්ධි යන තෙරභූත අගනැන් ලැබූ කරුණු මොනවා ද?

(ආ) පිටලි තෙරුන්ගේ චරිත කථාව ගෙනහැර දක්වන්න.

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව/ இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்/ Department of Examinations, Sri Lanka

2546 - දහම් පාසල් අවසාන විභාගය - 2002

(01) බුද්ධ චරිතය

පි. කුනට්ටි

යම්ම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් යුක්ත ය. යම්ම පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක් ඇතුළත් වන සේ ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න. (සෑම ප්‍රශ්නයකට ම සලකා බැලිය යුතු අංක 06 ක් ද, දෙවන කොටසට ප්‍රශ්න 14 ක් ද ලැබේ.)

I කොටස

- (අ) බද්ධකාලීන සමුභාණ්ඩ පාලනයේ ක්‍රියාත්මක වූ සත්‍ය අවබෝධය බර්ම සඳහන් කරන්න.

(ආ) බද්ධකාලීන මහධ රාජ්‍ය ආශ්‍රයෙන් රාජාණ්ඩ ක්‍රමයේ ස්ථාපය විස්තර කරන්න.
- (අ) පටි ශාස්තෘන් අතුරෙන් තර්මය ප්‍රතික්ෂේප කළ ශාස්තෘන් හතර දෙනා නම් කරන්න.

(ආ) තර්ම සංකල්පය ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සමාර පැහැත්මට තර්ජනයක් වන සෙරු පෙන්නා දෙන්න.
- (අ) ශාස්තෘ හා උච්ඡේදවාද සැකෙවින් හඳුනවන්න.

(ආ) ශාස්තෘ හා උච්ඡේදවාදයන්හි අභිතකර සමාර බලපෑම් විස්තර කරන්න.

II කොටස

- (අ) සිදුහත් බෝච්ඡුන් දුටු සිහින සහ ඒවායේ අර්ථ සමග සැසඳවින් දක්වන්න.

(ආ) බද්ධකම්පය ලබා ගැනීමේ දී බෝච්ඡුන් ක්‍රියිද්‍යා උපදෙසකින් ආකාරය සැලකිලි කරන්න.
- (අ) "සං කිඤ්චි සන්දය ධම්මං සබ්බං නං ජිජ්ජාමි" යනු පාඨයේ සරළ අදහස ලියන්න.

(ආ) සසමග කාතසයන් වහන්සේලා බර්මානුශාසනය ලැබූ අවස්ථා ව විස්තර කරන්න.
- (අ) ශාකං - කොලිය යද්දායුග්ගය සමග සිරිමේ දී බඳු ජුග්ග්ග භාෂානුරු දක් වූ ඒවාය නම් හතර නම් කරන්න.

(ආ) ඵද්දිවාදිකම් සමනය කිරීමට බඳු ජුග්ග්ග ක්‍රියා කළ විටම අවස්ථා සතුවැටවනය කරන්න.
- (අ) බඳු ජුග්ග්ග පස් විකු යවාන අවස්ථා නම් කරන්න.

(ආ) යවිරුද්ධා හා පාටිපලයා වන වස්සානස සමයකහි බද්ධ වර්තයෙන් ප්‍රසංග වූ ගති ලක්ෂණ විග්‍රහ කරන්න.

III කොටස

- (අ) බඳු ජුග්ග්ග විසින් දර්ශනය කරන ලද පද්ගලයන් හය දෙනෙක් නම් කරන්න.

(ආ) දර්ශනයන් දර්ශනය කිරීමේ දී බඳු ජුග්ග්ග අනාගතය සඳු කාලයේදී පිළිගන්නා අද්ගයා ලක් කරන්න.
- (අ) විවිධයන් ප්‍රකාශණය කොටුව වූ ප්‍රාණිකා සහ සද්දන් කරන්න.

(ආ) විවිධයන් භවිතයන් ප්‍රසංග වන අද්ගයන් පාදකයන්ගෙන් දොළහ දෙනෙක් විස්තරනය කරන්න.

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka
 2547- දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2003

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් යුක්ත ය. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයකටත් දෙතුනක් වන ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (අ) වර්ණගන්දවාදී භාරතිය සමාජයේ අධ්‍යාපනය තමන් දෙහස් වූයේ කුමක් දැයි සැසෙටින් දක්වන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) එකි අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියේ සහපත් හා අසහපත් ලක්ෂණ විස්තර කරන්න. (කෙණු 15 යි)
2. (අ) අව්‍යාකෘත ප්‍රශ්න පිළිබඳ ව සඳහන් වන ත්‍රිපිටකාගත සූත්‍ර දෙකක් නම් කරන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) අව්‍යාකෘත යයි ඇතුළු ප්‍රශ්න සාකච්ඡා නො කිරීමේ සුද්ධානුකූලතාවය පෙන්වා දෙන්න. (කෙණු 15 යි)
3. (අ) අංගුත්තර නිකායේ මහා නිත්ථායගත සූත්‍රයේ සඳහන් භාරතිය දර්ශනවාද තුන නම් කරන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) බුද්ධ ධර්මය මගින් එකි දර්ශනවාද ප්‍රතික්ෂේප කරමින් ඉදිරිපත් කළ හේතු පැහැදිලි කරන්න. (කෙණු 15 යි)

II කොටස

4. (අ) කපිලවස්සුගුරු පිළිබඳ ව කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) ශාක්‍ය පෙළපත සම්බන්ධ පුරාවෘත්තය විස්තර කරන්න. (කෙණු 15 යි)
5. (අ) අභිනිප්‍රමාණය කළ බෝසතුන් ආචාර්යවරුන් වෙතින් හඳුනාගැනූ සැසෙටින් දක්වන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) ආචාර්යවරුන්ගෙන් සමූහයක් බෝසතුන් සත්‍ය ගම්මාණය උදෙසා දුස්සර ක්‍රියා කළ අයුරු පැහැදිලි කරන්න. (කෙණු 15 යි)
6. (අ) සේවනය නො කළ යුතු අන්ත දෙක බුදුරජුන් විසින් හැඳින් වූ අයුරු සැසෙටින් දක්වන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව යනු කුමක් දැයි විස්තර කරන්න. (කෙණු 15 යි)
7. (අ) ශාසන පරිහානියට පාදක වනු ලබන සැලකෙන ආයච්චානිය ධර්ම හතර ලියන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) හික්මු ශාසනය මහනිකුරට සමාන කොට දන් වූ අයිතිමත් කරුණු අට ගෙන හැර දක්වන්න. (කෙණු 15 යි)

III කොටස

3. (අ) බුදුරජුන් තුළ පැවති චතුර් වෛශාරද්‍ය යුගය සඳහන් කරන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) බහුවාර්ගික සමාජයක් තුළින් සරල ජීවිත ගිහිඹු සමාජයක් ගොඩනැගීමේ දී බුදුරජුන් ප්‍රදර්ශනය කළ නායකත්ව ලක්ෂණ සාකච්ඡා කරන්න. (කෙණු 15 යි)
4. (අ) මහා කාශ්‍යප හෙරුන් හා බුදුරජුන් අතර පැවති අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධය ප්‍රකට වන අවස්ථා දෙකක් ඉදිරිපත් කරන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) ප්‍රතිපත්තිගරුක වීම, නායකත්වයට ගරු කිරීම, වගකීම් දීම සහ කරුණු ඉස්මතු වන පරිදි මහා කාශ්‍යප චරිතය අගයන්න. (කෙණු 15 යි)
5. (අ) බුදු සමුනේ අග්‍රදායිකාව වූ විශාඛාව හික්මු සංඝයාගේ පහසුව තමා අයුරු සිටි කැපවර අවෙත් පහක් ලියන්න. (කෙණු 05 යි)
 (ආ) රූප ශෝභාව, පරිත්‍යාගශීලිත්වය, අයුරට සුදුසු වීම සහ කරුණු ප්‍රකට වන පරිදි විශාඛා චරිතය හඳුන්වන්න. (කෙණු 15 යි)

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි]
முழுப் பதிப்புரிமையுடையது/
All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2548- දහම් පාඨයේ අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2004

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් යුක්ත ය. යටත් පිරියෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයකට ඇතුළත් වන සේ ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (අ) ආශ්‍රමධම් යනු මොනවා දැයි සැකෙවින් හඳුන්වන්න. (ඔප්පු 05 බි)
- (ආ) සංවිධානාත්මක පුද්ගල ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීමට ආශ්‍රමධම් යොදා ගත හැකි ආකාරය විස්තර කරන්න. (ඔප්පු 15 බි)
2. (අ) සප්ත අපරිභානියධම් සඳහන් කරන්න. (ඔප්පු 05 බි)
- (ආ) සප්ත අපරිභානියධම් ක්‍රියාත්මක නොවන රාජ්‍යයක් කෙබඳු විය හැකි දැයි සාකච්ඡා කරන්න. (ඔප්පු 15 බි)
3. (අ) බුද්ධකාලීන භාරතීය ආර්ථික ක්‍රමය සැකෙවින් හඳුන්වන්න. (ඔප්පු 05 බි)
- (ආ) එකී ආර්ථික ක්‍රමය ආශ්‍රයෙන් කෘෂිකාර්මික ආර්ථිකයක නො සිඬිය යුතු ලක්ෂණ පෙන්වා දෙන්න. (ඔප්පු 15 බි)

II කොටස

4. (අ) සිදුහත් කුමරුගේ අභිනිෂ්ක්‍රමණයට බලපෑ ආයතන හේතු පරීක්ෂා කරන්න. (ඔප්පු 05 බි)
- (ආ) මහාභිනිෂ්ක්‍රමණය සාධාරණ අරමුණක් උදෙසා කැමු ඵලිකර සියවරක් බව සනාථ කරන්න. (ඔප්පු 15 බි)
5. (අ) "අනෙක ජාති පංසාරං" ආදී වූ ප්‍රථම උදනය නිවැරදි ව ලියන්න. (ඔප්පු 05 බි)
- (ආ) එකී උදනයේ ව්‍යංගාර්ථය ප්‍රකට කරන්න. (ඔප්පු 15 බි)
6. (අ) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දෙවැනි ලංකා ගමනේ දී වදන ජාතක දේශනා හතර නම් කරන්න. (ඔප්පු 05 බි)
- (ආ) කෙවැනි ලංකා ගමනේ දී බුදුරජුන් වැඩ සිටි ස්ථාන තුනක් හඳුන්වන්න. (ඔප්පු 15 බි)
7. (අ) පඤ්චගනිපට්ඨිඥේද සෑණයට ගෝවර වන සත්ත්වයන් ඉපදිය හැකි පඤ්චගනිය නම් කරන්න. (ඔප්පු 05 බි)
- (ආ) අනුන්ගේ අදහස්වලට සවිනදීමේ හා ගරු කිරීමේ බුද්ධගුණය උදහරණ සහිත ව අගය කරන්න. (ඔප්පු 15 බි)

III කොටස

8. (අ) බුදුරජුන් අසරණයන්ට පිහිට වූ අපූරු ප්‍රකට වන අවස්ථා පහක් සැකෙවින් දක්වන්න. (ඔප්පු 05 බි)
- (ආ) "කායිකව පමණක් නොව මානසිකව ද ගිලානෝපස්ථාන කළ යුතු ය" බුද්ධචරිතය ආශ්‍රයෙන් විස්තර කරන්න. (ඔප්පු 15 බි)
9. (අ) සුනාසරත්ත පුණ්ණ තෙරුන්ගේ ආදර්ශය පෙන්වා දෙන්න. (ඔප්පු 05 බි)
- (ආ) රජ පෙළපතක ඉපදීම, පිය සෙනෙහස අහිමි වීම, බුදුරජුන්ගේ සැකිත්වය යන කරුණු වරදවා නො ගැනීමෙන් රාහුල චරිතය නොමග නො ගිය අපූරු පැහැදිලි කරන්න. (ඔප්පු 15 බි)
10. (අ) හැඟීම්වලට වහල් වීම නිසා කරුණ ජීවිතවලට අත්වන ඉරණම් පවාචාරා කථාව ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ඔප්පු 10 බි)
- (ආ) යසෝදරා චරිතයෙන් ඉස්මතු වන යහපත් ශිෂ්ටාචාර ආකල්ප පෙන්වා දෙන්න. (ඔප්පු 10 බි)

7. (අ) බුදුරදුන් ඝාතනය කරවීම සඳහා දෙවිදත් තෙරණුවන් යෙද වූ උපක්‍රම නම්කර විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06 යි)
- (ආ) දෙවිදත් තෙරණුවන් ඉල්ලා සිටි වර පස නම් කර එය පදනම් කොට ගෙන ශාසනයට සිදු කළ හානිය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබුණු 06 යි)
- (ඉ) දෙවිදත් තෙරුන් හා අපාසක්ක රජු විසින් කළ ආනන්තරිය පාප කර්ම නම්කර දෙවිදත් තෙරුන් වහන්සේගේ අවසානය සිදු වූ අවුරුත්, අපාසක්ක රජතුමා ශාසනික යහපත සඳහා ඉටු කළ මෙහෙවරක් පැහැදිලි කරන්න. (ඔබුණු 08 යි)

III කොටස

8. (අ) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දින වරියාවේ ප්‍රධාන කාල පරිච්ඡේද නම් කර එක් එක් කාලච්ඡේදයේ දී උත්චිතයේ ඉටු කළ කටයුතු සැකෙවින් දක්වන්න. (ඔබුණු 06 යි)
- (ආ) අත්තිම බුද්ධ වචන පාලියෙන් ද එහි අදහස සිංහලෙන් ද දක්වා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණය හා ආදාහන පුජෝත්සවය ගැන කෙටි සටහනක් ලියන්න. (ඔබුණු 06 යි)
- (ඉ) සතර මහාපදේශ නම් කර ධර්ම විනයේ ආරක්ෂාව කෙරෙහි ඒවායේ වැදගත්කම සැකෙවින් දක්වන්න. (ඔබුණු 08 යි)
9. (අ) පටාචාරා ගිහි දිවියේ දී මුහුණ දුන් කටුක අත්දැකීම් සැකෙවින් දක්වා පටාචාරා තෙරණියන් අරභත්වයට පත්වීම පිළිබඳ සටහනක් කොට එතුමිය ලත් අග්‍රස්ථානය නම් කරන්න. (ඔබුණු 06 යි)
- (ආ) ප්‍රථම ද්වේවාචික උපාසකවරුන් නම් කොට ඔවුන්ගේ සරණයාම පිළිබඳ සිද්ධිය විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06 යි)
- (ඉ) තෙරුවන් සරණ ගිය ප්‍රථම උපාසක උපාසිකාවන් නම් කොට ඔවුන්ගේ තෙරුවන් සරණ යාම පිළිබඳ අවස්ථාව විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 08 යි)
10. (අ) බුදු සමුනේ අග්‍රදායක පදවිය ලත් උපාසකතුමන් නම් කොට එතුමන් පිළිබඳ කෙටි සටහනක් ලියන්න. (ඔබුණු 06 යි)
- (ආ) නකුලමාතෘ හා නකුලපිතෘ ලත් සමාන අග්‍රස්ථාන නම් කර එම වර්ග යුගලයෙන් ලද හැකි ආදර්ශය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබුණු 06 යි)
- (ඉ) විශාඛා උපාසිකාව පිළිබඳ පූර්ණ විස්තරයක් කරන්න. (ඔබුණු 08 යි)

* * *

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2549- දහම් පාඨයේ අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2005

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් අනෙකින් යුක්ත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයකවත් ඇතුළත් වන සේ ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- (අ) සමාර සම්භවය මහා බ්‍රහ්මයෙන් සිදු වූ බව දක්වන "බ්‍රාහ්මණ්ඩාකා මුක්තාසිත්" යන ස්ලෝකය සම්පූර්ණ කර ලියා, බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති සමාර ස්තර හතරක් නම් කර එක් එක් ස්තරය මහා බ්‍රහ්මයේ කුමන අවයවවලින් හටගත්තේ දැයි නම් කරන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ආ) "බ්‍රහ්ම නිර්මාණවාදය මත ගොඩනැගුණු සමාර පන්ති ක්‍රමය විවිධ සමාර ස්තරවලට අයත් සාමාජිකයන්ගේ මානව අයිතින් අහිමි කරන්නක් විය." යන ප්‍රකාශය බුද්ධකාලීන භාරතීය සමාර කොරකුරු ගෙන හැර දක්වමින් පරීක්ෂාවට ලක් කරන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ඇ) "බ්‍රාහ්මණ සමාර ක්‍රමය මත අහිමි වී ගිය සාමාජික අයිතිවාසිකම් නැවත ලබා දීමට සිය දේශන යොදා ගනිමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ මානව විත්තනය නව මගකට යොමු කළ සේක" මේ ප්‍රකාශනය උදහරණ සහිතව තහවුරු කරන්න. (ඔනූතු 08 ක්)
- (අ) බුදුරජාණන් වහන්සේ පහළ වන සම්පෙති භාරතයේ පැවති ප්‍රධාන රාජාණ්ඩු හතරක් නම් කර එක් එක් රාජාණ්ඩු අගනුවර හා අධිපතියා නම් කරන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ආ) බුද්ධකාලීන භාරතයෙහි සමුඛාණ්ඩු පාලන ක්‍රමය භාවිත කළ රාජවංශ නම් කර එක් එක් රාජවංශය අගනුවර ලෙස භාවිත කළ නගර නම් කරන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ඇ) ලිව්වේන්ගේ සමුඛාණ්ඩුවෙහි මූලික ව්‍යවස්ථා හතක් ක්‍රියාත්මක වූ බව සඳහන් වේ. සත්‍ය අපරිභෝජ්‍ය ධර්ම නමින් හැඳින්වුණු එම ව්‍යවස්ථා හත නම් කර රාජ්‍යයක අභිවෘද්ධිය සඳහා මේ එක් එක් ව්‍යවස්ථාව පාදක වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ඔනූතු 08 ක්)
- (අ) බුද්ධකාලීන භාරතයෙහි පැවති ප්‍රධාන ආගමික සම්ප්‍රදාය දෙකක් වූ බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදාය හා ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදාය එකිනෙකට වෙනස් වන්නේ කවර ලක්ෂණවලින් දැයි නම් කරන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ආ) ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායට අයත් සේ සැලකෙන මහා ශාස්තෘවරුන් හය දෙනා නම් කර එක් එක් ශාස්තෘවරයාගේ දර්ශනය පිළිබඳ ව කෙටි හැඳින්වීම් ලියන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ඇ) භාරතීය ආගම් දර්ශනවල ස්වභාවය පැහැදිලි කොට බුදු සමය එකී ආගම් දර්ශනවලින් වෙනස් වන්නේ කවර කරුණු නිසා දැයි පහදන්න. (ඔනූතු 08 ක්)

II කොටස

- (අ) සිදුහත් කුමරුගේ මවුපිය දෙපසේ වංසකථා සැකෙවින් දක්වන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ආ) උපතේ සිට ගිලප දක්වමේ පුවතේ අවසානය කෙසේ බෝසත් සිරිත විසුණය කරන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ඇ) බෝසතාණන් වහන්සේගේ අභිනිෂ්ක්‍රමණයට පසුබිම් සකස් වූ ආකාරය විස්තර කරන්න. (ඔනූතු 08 ක්)
- (අ) "කිං සච්චගවෙයි" වූ බෝසතාණන් වහන්සේට මුණ ගැසුණු ආචාර්යවරුන් හා ඒ ඒ ආචාර්යවරුන්ගෙන් උන්වහන්සේ ලබාගත් දැනුම කෙබඳු දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ආ) අත්තකිලමානුෂ්‍යෝගය පැවිද්දත් විසින් සේවනය නොකළ යුතු බවට උපදෙස් දීමට බෝසතාණන් කිං සච්චගවෙයි ව ලත් අත්දැකීම් පාදකවිය. එම අත්දැකීම් පිළිබඳ ව පරිපූර්ණ විස්තරයක් කරන්න. (ඔනූතු 06 ක්)

(ඇ) බෝසතාණන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පළමුව යුද්ධ සිහින පස දක්වා ඒවායේ අර්ථ පැහැදිලි කරන්න. (ඔනූතු 08 ක්)

6. (අ) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ධර්ම දේශනය කුමක් ද? එය දේශනා කරන ලද්දේ කවුරුන්ට ද? කොතැනක දී ද? කවරදක ද? යන කරුණු නම් කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ආ) ප්‍රථම ධර්ම දේශනාවේ අන්තර්ගතය දක්වා එම දේශනය අවසානයේ දී සිදු වූ සිද්ධිමි ආකෘති නම් කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ඇ) නිර්වාණාවබෝධය සඳහා ප්‍රථම ධර්ම දේශනාවේ අන්තර්ගත කරුණු ඔබ විසින් උපයෝගී කරගනු ලබන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබුණු 08 ක්)

III කොටස

7. (අ) බුද්ධෝපස්ථායක පදවිය භාර ගැනීම සඳහා ආනන්ද තෙරුණුවන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වර සතර සහ ප්‍රතික්ෂේප සතර නම් කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ආ) උපස්ථායකයාණ කෙනෙකු ලෙස ආනන්ද තෙරුන් වහන්සේ ඉටු කළ කාර්යභාරය විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ඇ) ආනන්ද තෙරුන් වහන්සේ විසින් ඉටු කළ ශාසනික කාර්යභාරය විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 08 ක්)
8. (අ) "කරුණු අටක් නොකඩ කොට පිළිපදින්නේ නම් කාන්තාවන්ට මහණ උපයම්පදව හිමි වන්නේ යැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළහ." ඒ කරුණු අට නම් කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ආ) සම්බුද්ධ ශාසනයෙහි කාන්තා පැවිද්දේ සමාරම්භය පිළිබඳ පුවත විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ඇ) මහා ප්‍රජාපති ගෝතමී රහත් තෙරණියන්ගේ පරිනිර්වාණය පිළිබඳ පුවත විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 08 ක්)
9. (අ) සෝවාන් වූ බිම්බිසාර රජකුමා තම ජීවිතයේ ප්‍රාර්ථනා පයක් සමෘද්ධ වූ බව ප්‍රීතියෙන් යුතු ව ප්‍රකාශ කළේය. ඒ ප්‍රාර්ථනා පස නම් කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ආ) ධර්මප්‍රචාරය සඳහා බිම්බිසාර රජකුමා ඉටු කළ මෙහෙවර පැහැදිලි කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ඇ) "බිම්බිසාර රජකුමා බුද්ධශාසනයට අනුග්‍රහ දක් වූ ප්‍රබුද්ධ උපාසකයාණ කෙනෙකි." යන ප්‍රකාශය සනාථ කරන්න. (ඔබුණු 08 ක්)
10. (අ) (i) බුදුරජාණන් සරණ ගිය ප්‍රථම උපාසිකාව (ii) අග්‍ර දාසිකාව (iii) බහුශ්‍රැත උපාසිකාවන් අතර අග්‍ර උපාසිකාව (iv) විශ්වාස කළා ඇත්තියන් අතර අග්‍ර උපාසිකාව නම් කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ආ) බුද්ධත්වයට උපාසිකාව යෝග්‍යාපන්නවීම හා ඇය නිසා යෝග්‍යාපන්න වූ පිරිස් පිළිබඳ පුවත විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06 ක්)
- (ඇ) විශාඛාවන්ට ධන-ජය සිටුකුමා දුන් අවවාද සහ ඒවායේ අර්ථ දක්වා විවාහ ජීවිතයක සාර්ථකත්වයට මේ උපදෙස් අනුගමනය කිරීම එලෙසි වන ආකාරය විමසීමට ලක් කරන්න. (ඔබුණු 08 ක්)

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2550 - දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2006(2007)

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් යුක්ත ය. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (අ) වතුරවරණය නම් කර, මනුස්මයෙහි දැක්වෙන පරිදි එම තුළ හතරට පැවරී තිබුණු සමාජ ආර්ථික කාර්යයන් වෙත වෙන ම දක්වන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ආ) මුහුණත තුළ ස්වභාවය තහවුරු කිරීමට මවුන් ගත් උත්සාහය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ඇ) මුහුණත වන්තන සම්ප්‍රදාය නිසා කාන්තාව පීඩාවට පත් වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 08 යි)
2. (අ) බුද්ධ කාලයේ පැවති ප්‍රධාන ආණ්ඩුක්‍රම දෙකක් නම් කර ශාක්‍ය, ලිච්චි, කාලාම හා මල්ලයන් පාලනය වූයේ කවර ආණ්ඩුක්‍රම යටතේ දැයි නම් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ආ) ලිච්චි පාලනයේ දී අනුගමනය කැරුණු මූලික ව්‍යවස්ථා හත නම් කර රාජ්‍ය පාලනයේ දී ඒවායේ කිසිවක් අගය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඇ) යොළොස් මහා ජනපද නම් කර වත්ස රාජ්‍යය පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න. (ඔබගේ 08 යි)
3. (අ) මහා නිත්‍යානන්ත පුත්‍රයේ සඳහන් වන දර්ශනවාද තුන නම් කර එක් එක් දර්ශනවාදයේ මූලික ලක්ෂණ කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ආ) ථෙට් ශාස්තෘවරුන් නම් කර නිසංඝ්ථනාට පුත්ත ශාස්තෘවරයාගේ ආගමික දර්ශනයේ මූලික ලක්ෂණ දක්වන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ඇ) බුද්ධ කාලීන භාරතයේ ආගමික හා දාර්ශනික පසුබිම පිළිබඳ සමාලෝචනයක් කරන්න. (ඔබගේ 08 යි)

II කොටස

4. (අ) පිදුහත් කුමරුගේ අභිනිෂ්ක්‍රමණයට තුඩුදුන් දුර හේතු සහ ආසන්න හේතු සටහන් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ආ) කිං කුසලගවේසී බෝධිකාණන් වහන්සේ ඇසුරු කළ ආචාර්යවරුන් නම් කර මවුන් වෙතින් බෝධිකාණන් වහන්සේ ලත් දැනුම පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ඇ) බෝධිකාණන් වහන්සේ දුෂ්කර වන සමාදානයෙන් විමුක්තිය කරා එළඹිය නොහැකි බව තහවුරු කර ගැනීමට දුෂ්කර ක්‍රියාවලිය යෙදුණු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 08 යි)
5. (අ) බුද්ධත්වය ලැබීමෙන් පසු ප්‍රකාශ කළ ප්‍රථම උදානය සම්පූර්ණයෙන් ලියා දක්වා එහි අදහස පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ආ) බුද්ධත්වයෙන් පසු ගෙවුණු සත්සතිය නම් කොට එක් එක් සතියේ පිදු වූ පිදුවීම් කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ඇ) බුදුරදුන්ගේ ප්‍රථම ධර්මදේශනය නම් කර එම දේශනයේ ඇතුළත් මූලික කරුණු සැකෙවින් දක්වන්න. (ඔබගේ 08 යි)
6. (අ) බුදුරදුන් ධර්මදූත සේවාව සඳහා යෙද වූ ප්‍රථම ධර්ම දූතයන් හැටදෙනා නම් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ආ) ධර්මදූත සේවාවට පිටත්වීමට පෙර බුදුරදුන් ධර්මදූතයන්ට දුන් අවවාදය සඳහන් කොට එම අවවාදයේ අගය පහදන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 - (ඇ) කෝලික - උපසිස්ස දෙදෙනාගේ පුවත විස්තර කොට අස්සජි හිමියන් මවුන්ට කථාගත ධර්මය සැකෙවින් පැවසූ භාජාව ලියා දක්වා එහි අදහස පහදන්න. (ඔබගේ 08 යි)

6. (අ) ආනන්ද තෙරණුවන් විසින් බුද්ධෝපස්ථානයේ දී ඉටු කරන ලද කාර්යයන් හතරක් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) අග්‍ර උපස්ථායක ආනන්ද තෙරණුවන්ට පෙර බුදුරදුන්ට උපස්ථාන කළ උපස්ථායකවරුන් හතරදෙනෙකු නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඉ) ප්‍රථම ධර්මදූත සේවාට පදනා පිරිස පිටත් කර හැරීමෙන් පසු සේනානිගම, උරුවේල් දැනවි, ලක්දිව හා රජගහ නුවර දී සිදු වූ බුද්ධ චරිතය හා සම්බන්ධ සිද්ධිමි කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) බුදුරදුන් කිඹුල්වත් නුවරට වැඩමවීමේ පුවත හා එහි දී ඇති වූ සිද්ධිමි විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

III කොටස

7. (අ) දේවදත්ත කුමරුන් සමඟ පැවැි වූ සෙසු පිරිස නම් කර ඔවුන් අතුරෙන් පළමුව පැවිද්ද ලද්දේ කවුරුන් දැයි දක්වන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) විශාලා පුරයේ දී රකන සුත්‍රය දේශනා කරන ලද්දේ කාගේ ඇරුණින් කුමක් සඳහා ද? (ඔබගේ 04 යි)
- (ඉ) "සුදත්ත සිටුවරයා සම්බුද්ධ ශාසනයේ විරජ්විතිය සඳහා මහත් සේවයක් ඉටු කළේ ය." යන ප්‍රකාශය අගයන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) "සුභ්‍රත, සෝපාක දෙදෙනාගේ සසුන් ගතවීම සමාජ පෙරළියකට මග හෙළි කළේ ය." යන කියමන එම සිද්ධිමි විස්තර කරමින් ඇගයීමට ලක් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
8. (අ) බුදුසසුනේ මහා ප්‍රාඥයන් අතර අග්‍රයට තෙරණුවන් වහන්සේ හා තෙරණිත් වහන්සේ නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) සසුන්ගත වී විදසුන් වඩන කාන්තාවකට මාර්ගඵල ලබා ගත හැකි දැයි බුදුරදුන්ගෙන් විමසුවේ කවුද? කවර අවස්ථාවක දී ද? කිනම් ස්ථානයක දී ද? (ඔබගේ 04 යි)
- (ඉ) සුභ්‍රතපරත්තයට වැඩම කළ පුණ්ණ තෙරුන්ගේ කථා පුවත විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) දේවදත් තෙරුන් බුදුන් වහන්සේගෙන් ඉල්ලා සිටි වර පහ නම් කොට උන්වහන්සේ ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කළේ ඇයි දැයි පහදන්න. (ඔබගේ 06 යි)
9. (අ) "ත ජවාහි න ගොක්කෙත" යන ගාථාව ලියා දක්වා අදහස ලියන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) ආනන්ද තෙරුන් බුදුරදුන්ගෙන් ඉල්ලූ වර හතර නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඉ) "බුදුරජාණන් වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨ නායකයාණ කෙනෙකි." යන කියමන උන්වහන්සේ කළ පැවිති නායකත්ව ලක්ෂණ මතු කර දක්වමින් අගයන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) භාරතීය සමාජ විමර්ශනවත් බැහැර කිරීමට බුදුරජාණන් වහන්සේ දැරූ ප්‍රයත්නය සමාලෝචනය කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
10. (අ) බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් විශාඛාවට අනුමැතිය දුන් කැපවර අට නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) පතිකුලයට යන විශාඛාවට ධන-ථය සිටුවරයා දුන් අවවාද දහය නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඉ) සාමාවතී ඩිසවගේ චරිතයෙහි විශිෂ්ට ලක්ෂණ උපුටා දක්වමින් ඒවා අගය කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) රාහුල තෙරණුවන්ගේ චරිතය කෙටියෙන් හඳුන්වා උන්වහන්සේගේ චරිතයෙන් ලද හැකි ආදර්ශ අගය කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2551 - දහම් පාඨයේ අවසාන කතානික පත්‍ර විභාගය - 2007(2008)

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයකටත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න තුනට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (අ) මුත්තංග ධර්මයට අනුව පුද්ගලයකුගේ ජීවිතය ආශ්‍රම ධර්ම හතරකට බෙදිණි. ඒ ආශ්‍රම ධර්ම හතර නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ආ) "පුද්ගලයකු මුත්තංග ධර්මයේ දී ඉදිරි සමාර ජීවිතයට මුහුණදීමට අවශ්‍ය වන පෞරුෂය ගොඩ නගා ගනියි." මේ කියමන පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ඇ) ආශ්‍රම ධර්මවල දී මිනිසා ආගමික ජීවිතයට යොමු කරන අවස්ථා දෙක නම් කර එම අවස්ථාවල දී පුද්ගලයකුගේ ජීවිතය ගෙවී යන ආකාරය විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 හි)
- (ඊ) "සාම්ප්‍රදායික ආකෘතියකට පුද්ගලයා කොටු කරන ලද ආශ්‍රම ධර්මයන්ගෙන් මිදී ඵලදායී අර්ථවත් ජීවිතයක් ගත කිරීමට බුද්ධත්වය නිසා පුද්ගලයාට ඉඩ සැලසිණි." යන කියමන පරීක්ෂාවට ලක් කරන්න. (ඔබගේ 06 හි)
2. (අ) රාජාත්වය, ග්‍රාමභාරක, ගාමිණි, නගරගුප්තික ආදීන් යටතේ වූ ප්‍රාදේශීය පාලනය, හමුදා ශක්තිය, නීතියේ ස්වභාවය, දඩුවම් හා රාජ්‍ය ආර්ථිකය යන ශීර්ෂ ඔස්සේ භාරතයේ පැවති රාජාණ්ඩු ක්‍රමය පිළිබඳ කෙටි සටහනක් ලියන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ආ) බුදුරදුන්ගේ චරිතය හා කෝසල රාජ්‍යය අතර කිසි සබඳතා පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ඇ) බුද්ධ කාලීන භාරතයේ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න. (ඔබගේ 06 හි)
- (ඊ) බුද්ධ කාලීන භාරතයේ පරිපාලන ප්‍රතිපත්ති පැහැදිලි දක්වා ඒවා ඇගයීමට ලක් කරන්න. (ඔබගේ 06 හි)
3. (අ) පුරුෂ කස්තප නම් ශාස්තෘවරයාගේ ධර්මය කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ආ) පරිබ්‍රාජක, අවෙලක, ඵලි යන ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායන් පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ඇ) බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් එක ඵල්ලේ ම විසදුම් හොඳි පසෙක තබන ලද අවශ්‍යතා ප්‍රශ්න හතරක් දක්වා මේවාට එක ඵල්ලේ පිළිතුරු පැවසීමෙන් වැළකී සිටීමට හේතු වූ කරුණු පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 හි)
- (ඊ) "බුදුරදුන් පහළ වන සමයේ පැවති ආගමික පරිසරය විවිධ දෘෂ්ටිවාදීන් අතර පැවති කලහයක් විය." යන කියමන පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 හි)

II කොටස

4. (අ) සිදුහත් කුමරුන්ට ජරාව, ව්‍යාධිය, මරණය පිළිබඳ දැනීමක් හා දුකින් මිදීමට මගක් ඇත යන හැඟීම ඇති වූයේ කුමන පෙරනිමිති දැකීමෙන් දැයි වෙන් වෙන් ව දක්වන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ආ) නිබ්බුත පද දැක්වුණු භාටාව පාලියෙන් ලියා දක්වා එය කවුරුන්ගේ ප්‍රකාශයක් දැයි සඳහන් කරන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ඇ) මහානිකායකයා පිළිබඳ පුවත හා සම්බන්ධ සිදුවීම් සම්පූර්ණයෙන් විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 හි)
- (ඊ) දුෂ්කර ක්‍රියා අත් හැරීමේ සිට බුද්ධත්වය කෙසේ සිදුවීම් සියල්ල විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 හි)
5. (අ) බුද්ධත්වයට පෙර පළවා හරින ලද දශ මාර සේනා අතුරෙන් හතරක් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ආ) නුනුංක මුත්තංගයාට වදාළ භාටාව ලියා දක්වා එහි හේරුම ලියන්න. (ඔබගේ 04 හි)
- (ඇ) බුදුරදුන් ප්‍රථම ධර්ම දේශනය පවත්වන ලද්දේ කවුරුන්ගේ දැයි දක්වා එම දේශනයේ දී ඔවුන් සත්‍යය වටහා ගත් ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 හි)
- (ඊ) දම්සත් පැවතුම් සූත්‍ර දේශනයෙහි ඇතුළත් මූලික කරුණු නම් කර එම දේශනය පෙර හෝ ඇසු විට දහමක් ලෙස හැඳින්වූයේ මක් නිසා දැයි පහදන්න. (ඔබගේ 06 හි)

6. (අ) ආනන්ද තෙරණුවන් විසින් බුද්ධෝපදේශයේ දී ඉටු කරන ලද කාර්යයන් හතරක් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) අග්‍ර උපදේශයක ආනන්ද තෙරණුවන්ට පෙර බුදුරදුන්ට උපදේශන කළ උපදේශකයෙකු නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) ප්‍රථම ධර්මදූත සේවාව සඳහා පිරිස පිටත් කර හැරීමෙන් පසු සේනානිගම, උරුවේල් දැනවිල, ලක්දිව හා රජගල නුවර දී සිදු වූ බුද්ධ චරිතය හා සම්බන්ධ සිද්ධිමි කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) බුදුරදුන් කිඹුල්වත් නුවරට වැඩමවීමේ පුවත හා එහි දී ඇති වූ සිද්ධිමි විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

III කොටස

7. (අ) දෙවදත්ත කුමරුන් සමඟ පැවැි වූ සෙසු පිරිස නම් කර ඔවුන් අතුරෙන් පළමුව පැවැද්ද ලද්දේ කවුරුන් දැයි දක්වන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) විශාලා පුරයේ දී රඳන පුත්‍රයා දේශනා කරන ලද්දේ කාගේ ඇරඹුමින් කුමක් සඳහා ද? (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) "පුදත්ත සිටුවරයා සම්බුද්ධ ශාසනයේ චිරස්ථිතිස සඳහා මහත් සේවයක් ඉටු කළේ ය." යන ප්‍රකාශය අගයන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) "පුතීස, සෝපාක දෙදෙනාගේ සපුන් ගතවීම සමාජ පෙරළියකට මග හෙළි කළේ ය." යන කියමන එම සිද්ධිමි විස්තර කරමින් ඇගයීමට ලක් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
8. (අ) බුදුසසුනේ මහා ප්‍රාදේශන් අතර අග්‍රස්ථ තෙරණුවන් වහන්සේ හා තෙරණින් වහන්සේ නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) සසුන්ගත වී විදසුන් වඩන කාන්තාවකට මාර්ගඵල ලබා ගත හැකි දැයි බුදුරදුන්ගෙන් විමසුවේ කවුද? කවර අවස්ථාවක දී ද? කිනම් ස්ථානයක දී ද? (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) පුණ්‍යපරත්කයාට වැඩම කළ පුණ්ණ තෙරුන්ගේ කථා පුවත විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) දෙවිදත් තෙරුන් බුදුන් වහන්සේගෙන් ඉල්ලා සිටි වර පම නම් කොට උන්වහන්සේ ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කළේ ඇයි දැයි පහදන්න. (ඔබගේ 06 යි)
9. (අ) "න ජවාහි න ගොත්තෙන" යන ගාථාව ලියා දක්වා අදහස ලියන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) ආනන්ද තෙරුන් බුදුරදුන්ගෙන් ඉල්ලූ වර හතර නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) "බුදුරජාණන් වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨ නායකයාණ කෙනෙකි." යන කියමන උන්වහන්සේ කුළු පැවති නායකත්ව ලක්ෂණ මතු කර දක්වමින් අගයන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) භාරතීය සමාජ විමර්ශනවත් බැහැර කිරීමට බුදුරජාණන් වහන්සේ දැරූ ප්‍රයත්නය සමාලෝචනය කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
10. (අ) බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් විශාඛාවට අනුමැතිය දුන් කැපවර අව නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) පකිකුලයාට යන විශාඛාවට ධනාත්‍ය සිටුවරයා දුන් අවවාද ශ්‍රවණ නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) සාමාවතී කීසවගේ චරිතයෙහි විශිෂ්ට ලක්ෂණ උදාහර දක්වමින් ඒවා අගය කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඊ) රාහුල තෙරණුවන්ගේ චරිතය කෙටියෙන් හඳුන්වා උන්වහන්සේගේ චරිතයෙන් ලද හැකි ආදර්ශ අගය කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2552 - දැනට පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2008(2009)

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහතට පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (අ) ත්‍රිවේදය නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) බ්‍රාහ්මණයන් තම සමාජ ස්තරයට ඉහළ ම වරප්‍රසාද ලබාගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ මත හතරක් දක්වන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) බ්‍රාහ්මණයන්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය පිළිබඳ ව අස්ථායන බමුණා කළ ප්‍රකාශයේ ඇතුළත් කරුණු දක්වා ඒවායේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව සමාලෝචනයක් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඈ) "බුදුරදුන්ගේ දේශනා හා උන් වහන්සේ විසින් ක්‍රියාත්මක කළ ප්‍රතිපත්ති, සමාජ සංවිධානයෙහි ආධිපත්‍යය හිමි කරගෙන සිටි බ්‍රාහ්මණයන්ගේ මිථ්‍යා මත බිඳ වැටීමටත්, සමාජ සාධාරණය ස්ථාපනය වීමටත් පාදක විය" යන කියමන පරීක්ෂාවට ලක් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
2. (අ) භාරතයේ පැවැත්වුණු ප්‍රධාන යාග හතරක් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) නිගණ්ඨ සාධුවරයන්ගේ ප්‍රභේද දෙක නම් කර මවුන්ට ඒ නම් භාවිත වූයේ කවර කරුණක් නිසා දැයි කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) නිගණ්ඨ ශාසනයෙහි එන වාතුයාම සංවරය සඳහන් කර නිගණ්ඨ තාටපුත්ත ශාස්තෘවරයාගේ ශාසනයෙහි ශාසනික පිළිවෙත් පිළිබඳ ව විස්තරයක් සපයන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඈ) "බුදුරදුන් පහළ වන සමයේ පැවති විවිධ ආගම් හා දර්ශනවල තිබූ පදනම් වර්ගික මිනීමකාන්තර සමාලෝචනයට ලක් කළ බුදුසමය ඒවායේ නිශ්සාරත්වය හෙළි කළේය" යන කියමන පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
3. (අ) බුද්ධකාලයේ මහා ජනපද රාජ්‍ය කීයක් පැවතියේ දැයි දක්වා ඉන් හතරක් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) ශාකෘ කෝලිය ජනපද කිනම් රාජ්‍යයන්ට අයත් ද, කවර නදියක දෙපස පිහිටියේ ද, ඒවායේ ප්‍රධාන නගර කවරේද යන්න දක්වන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) සජ්ඣ අපරිනාමික ධර්ම ලියා දක්වා ඒවා යහපත් පාලනයකට පදනම් වන ආකාරය විමසන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඈ) බුද්ධකාලීන භාරතයේ දේශපාලන පසුබිම පිළිබඳ ව කෙටි සටහනක් දක්වා බුදුසමයේ ව්‍යාප්තියට එම පසුබිම උපකාර වූ ආකාරය විමසන්න. (ඔබගේ 06 යි)

II කොටස

4. (අ) සිදුහත් කුමරුන්ට නම් තැබීමට පැමිණි පඩිවරුන් අවදෙහා නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) සිදුහත් කුමරුන්ට ධර්ම ශාස්ත්‍ර හා ශිල්ප ඉගැන්වූ පඩිවරයා හැඳින්වුණු නම් දෙක දක්වන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) අභිනිෂ්ක්‍රමණයෙන් පසු බෝසතාණන් එවකට සිටි දාර්ශනිකයන් වෙතින් ලත් දාර්ශනික දැනුම හා එකී ආචාර්යවරුන්ගේ නම් පිළිබඳ ව අනුපිළිවෙළින් විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඈ) දුෂ්කර ක්‍රියා පිළිබඳ ව විස්තරයක් කොට, "සිදුහත් කවුසාණන් දුෂ්කර ක්‍රියා අත්හළේ එහි අනාර්ය බව ප්‍රත්‍යක්ෂ ලෙස උටහා ගැනීමෙනි" යන කියමන කහවුරු කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
5. (අ) "හික්කු ශාසනය තුළ විනය නීති පැනවීමේ අවශ්‍යතාව මතු වූයේ ප්‍රධාන හේතු හතරක් නිසා ය." එම හේතු හතර නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ආ) මහමුහුදට සමාන වූ ආශ්වරිය ධර්ම අටක් හික්කු ශාසනයේ ඇත. ඒ අට නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
- (ඇ) දෙවිදත් කෙරුන් වහන්සේ බුදුරදුන් වෙතින් ඉල්ලූ සංවිවරය නම් කර උන් වහන්සේ සිදු කළ ආනන්තරිය පාප කර්ම ඇතුළු පාප ක්‍රියා විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (ඈ) සුන්දරී පරිබ්‍රාජිකාවගේ මරණය පිළිබඳ ව පුවත විස්තර කර ඊට තුඩුදුන් හේතු හා එහි ප්‍රතිඵල පරීක්ෂාවට ලක් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

6. (අ) සතර ඉදිපාද නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ආ) සතර මහාපදේශ නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ඇ) බුදුරදුන් ආයු සංස්කාරය අත්හැරීමේ පුවත විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 (ඊ) සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය පිළිබඳ ව සටහනක් ලියන්න. (ඔබගේ 06 යි)

III කොටස

7. (අ) "අරහං" ආදී කොට තිබෙන බුදුගුණ අතුරෙන් හතරක් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ආ) "කාදි ගුණය යනු මූලික කරුණු අටක් සම්බන්ධයෙන් කම්පාවට පත් නොවීමයි." එම කරුණු අට නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ඇ) "යමෙක් හිලනුන්ට උවදුන් කරයි ද හේ මව උවදුන් කරයි" යනුවෙන් වදාළ බුදුරදුන් හිලානෝපස්ථානයට ආදර්ශ දුන් සිද්ධි විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 (ඊ) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පුරිස දම්ම සාරථී ගුණයට උදාහරණ දෙමින් එය අගය කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
8. (අ) අග්‍රමතා ශ්‍රාවක ඝනතුරු හතරක් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ආ) මුගලන්, සෑරියුත්, සීවලී, රාහුල යන හිමිවරුන් ලත් අග්‍රශ්‍රාවක ඝනතුරු පිළිවෙළින් ලියන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ඇ) මහා කාශ්‍යප වර්තය සැකෙවින් දක්වන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 (ඊ) මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේගේ ශාසනික සේවා ඇගයීමට ලක් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
9. (අ) ශාසනාරම්භයට මුල්වූ තාපස පිරිස නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ආ) සිවුවණක් පිරිස නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ඇ) ආනන්ද හිමියන් ලත් අග්‍රශ්‍රාවක ඝනතුරු හතර නම් කර උන් වහන්සේගේ උපස්ථායක සේවාව අගය කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 (ඊ) ආනන්ද හිමියන්ගේ විශිෂ්ටතා අගයමින් ශාසනයේ වීරපෑවුන්මට උන් වහන්සේ සිදු කළ සේවය විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
10. (අ) පුජාපති ගෝතමීය කාන්තා පැවිද්ද ඉල්ලූ ප්‍රථම අවස්ථාව සඳහන් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ආ) හික්කුණි ශාසනය පිහිටුවැදී පැනවූ ගරු ධර්ම අට නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)
 (ඇ) මහපුජාපති ගෝතමීය හික්කුණි ශාසනය පිහිටුවීම සඳහා උනන්දුවීමට හේතුවූ කරුණු පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
 (ඊ) මහාපුජාපති ගෝතමී වර්තය ඇගයීමට ලක් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන පේ කොටසක ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (අ) වර්ණනේද ප්‍රතිපත්තිය නිසා ශුද්ධ යැයි හැඳින්වුණු ජන කොට්ඨාසයට අහිමි වූ මානව හිමිකම් හතරක් නම් කරන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ආ) මහාසම්මේයයට අනුව චෛත්‍යයන්ට නියමව තිබුණු පූජකම් හතරක් නම් කරන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ඇ) භාරතීය සමාජයේ පිරි ප-චම්යන් කවුරුත් දැයි හඳුන්වා තිබුණේ හිමිව තිබුණු සමාජ තත්ත්වය පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුත් 06 යි)
- (ඈ) "ප්‍රාචීන ප්‍රදානය නිසා භාරතීය සමාජයේ ඇතැම් ජන කොටස් අභියෝග පීඩාවට පත්වූහ" යන කියමන පරීක්ෂාවට ලක් කරන්න. (ඉකුත් 06 යි)
2. (අ) බුද්ධ භාලිකා ප්‍රකට පටිල කාසසවරුන් දෙදෙනෙකු නම් කර පටිල කාසසවරුන්ගේ ආගමික භාරයය දෙකක් නම් කරන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ආ) බුද්ධ භාලිකා පරිප්‍රාප්තවරුන් හෝ පරිප්‍රාප්තවරුන් අතරින් හතර දෙනෙකු නම් කරන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ඇ) අවසාන ප්‍රශ්න නම් කර පුද්ගලයන් ඊටාට එක එල්ලේ ම පිළිතුරු නොදුන්නේ කවර හේතු නිසා දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුත් 06 යි)
- (ඈ) "බුද්ධ භාලිකා භාරතීය ආගමික හා දාර්ශනික වශයෙන් අභියෝග සංකීර්ණ තත්ත්වයක පැවතිණි" යන කියමන පරීක්ෂාවට ලක් කරන්න. (ඉකුත් 06 යි)
3. (අ) කපිභාරද්වාරය, ධනිය, ජීවික හා අම්බපාලි කවර වෘත්තීයයන් දැයි පිළිවෙළින් දක්වන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ආ) යාකායන්ගේ ආර්ථික කටයුතුවල කෘෂි කර්මාන්තයට වැදගත් තැනක් හිමිව තිබූ බවට දැක්විය හැකි යාටක දෙකක් නම් කරන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ඇ) භාරතීය ආර්ථිකයට පිරිට සිල්පීන්ගෙන් ලැබුණු දායකත්වය කෙරෙහි දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුත් 06 යි)
- (ඈ) කෘෂිකර්මාන්තය, සත්ත්ව පාලනය, ධීවර කර්මාන්තය මූලික කරගත් ආර්ථික ක්‍රියාවලියක් බුද්ධ භාලිකා භාරතීය ආර්ථිකය යෝජිතව කිරීමට උපකාර විය" යන කියමන පරීක්ෂාවට ලක් කරන්න. (ඉකුත් 06 යි)

II කොටස

4. (අ) බුද්ධත්වයට පෙර බෝධසාණන් යුද්ධ සිහින පස නම් කර එම සිහිනවල අර්ථ දක්වන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ආ) බෝධසාණන් විසින් පැරදවුණු දස මරයෙන් නම් කරන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ඇ) බෝධසාණන් ඉසිද වූ විතුරාග සමන්තපාසක වීරයා නම් කර මාර පරාජය පිළිබඳ සිදුවීම් කෙටියෙන් (ඉකුත් 06 යි) විස්තර කරන්න. (ඉකුත් 06 යි)
- (ඈ) මාර යුද්ධයෙන් සියලුත් බෝධසාණන් බුද්ධත්වය ලබාගත් ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
5. (අ) බුද්ධත්වයෙන් පසු කරන ලද ප්‍රථම උදානය දක්වන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ආ) බුද්ධත්ව ගත කළ සත්තකය නම් කරන්න. (ඉකුත් 04 යි)
- (ඇ) කපස්ස හල්ලුක නම් වෙළෙඳ සකෝදරයන් හමුවූ තැන් සිට යසතුල පූජා පැවැත්වීම කෙරෙහි බුද්ධවීම (ඉකුත් 06 යි) පිළිවෙළින් දක්වන්න.
- (ඈ) බුද්ධත්ව කිවුල්වත් පුරයට වැඩමවීමේ පුවත කෙටියෙන් විස්තර කර එහිදී සිදුවූ වශේෂ සිදුවීම් කවරේ (ඉකුත් 06 යි) දැයි දක්වන්න.

- (12) පුද්ගලයන් දින වර්ෂාව අනුව දවසේ කටයුතු කොටස් පහතට බෙදයි. ඒ කොටස් යන නම් පහතට.
- (13) පුද්ගලයන් වස් විශ්ලේෂණය කරන්න.
- (14) පුද්ගලයන් දවල් දානය වැළඳීමෙන් පසු ආරම්භ වන දෙවන කාලපරිච්ඡේදය යන කර්තව් කටයුතු කටයුතු වල නිරතවීමෙන් දැයි දක්වන්න.
- (15) කාල පටිපාටිකර අනුව දවසේ කටයුතු සංවිධානය කර ගැනීමෙන් කමාටස් සමාජයෙන් සතුටුදායක වේනොයිත් ඉහු කර යන කැඩ ය යන කියමන පරික්ෂාවට ලක් කරන්න.

III කොටස

7. (අ) "අත" නායකව සංගමය යන කාර්යය ලියා එහි අදහස දක්වන්න. (පිටු 04)
- (ආ) විකුර් වෙහෙරයේ දානය නම් කරන්න. (පිටු 04)
- (ඇ) පුද්ගලයන් වහන්සේ පුද්ගල බලිකාව කමා කවරක් දැයි හඳුන්වා දුන් ආකාරය පෙන්වන්න. (පිටු 04)
- (ඈ) පුද්ගලයන් වහන්සේගේ ඉවසීමේ ගුණය ප්‍රකට වන සිද්ධීන් දක්වමින් උන් වහන්සේගේ ඉවසීමේ ගුණය ඇගයීමට ලක් කරන්න. (පිටු 05)
8. (අ) පුද්ගලයන් අනු මහා මාසික තනතුරු කරන්න නම් කර, එම තනතුරු දැරූ ශ්‍රාවකයන්ගේ නම් සඳහන් කරන්න. (පිටු 04)
- (ආ) (i) ලාභීන් අතර අග්‍රස්ථානය
(ii) ශිෂ්‍යයන්ගේ අතර අග්‍රස්ථානය
(iii) විරෝධයෙන් අතර අග්‍රස්ථානය හා
(iv) විවිධ කටයුතුන් අතර අග්‍රස්ථානය යන තනතුරු ලක් කෙරුන් වහන්සේලා පිළිවෙලින් දක්වන්න. (පිටු 04)
- (ඇ) ධර්මසාධනාධාරික ආනන්ද කෙරෙහිවත් වර්තය විස්තර කරන්න. (පිටු 06)
- (ඈ) ආනන්ද කෙරෙහිවත් කාසනික සේවය ඇගයීමට ලක් කරන්න. (පිටු 06)
9. (අ) පැරිපුත් හිමියන් විසින් දේශනා කරන ලද පුත්‍ර කරන්න. (පිටු 04)
- (ආ) පැරිපුත් හිමියන් ලද තනතුරු දෙක නම් කරන්න. (පිටු 04)
- (ඇ) පැරිපුත් හිමියන් සෝවාන් වුයේ එක් කාර්යයක් ඇතිවීමි. එම කාර්යය ලියා එහි අර්ථය පැහැදිලි කොට එය දෙපළේ කවුරුන් විසින් දැයි දක්වන්න. (පිටු 06)
- (ඈ) පැරිපුත් මහරහතන් වහන්සේගේ වර්තය පැහැදිලි කරවා උන් වහන්සේගේ ශාසනික මෙහෙයවීම් ඇගයීමට ලක් කරන්න. (පිටු 06)
10. (අ) "මහාර මාසා" යන නමින් හැඳින්වුණු බෞද්ධ උපාසිකාවක කවුරුන් දැයි නම් කර, ඇය ඒ නමින් හැඳින්වීමට හේතු වූයේ කුමන කරුණක් නිසා දැයි සඳහන් කරන්න. (පිටු 04)
- (ආ) මහාර මාසාව විසින් පුද්ගලයන් වෙතින් ලබාගත් කුසවිර අට නම් කරන්න. (පිටු 04)
- (ඇ) පතිකාලයා යන ප්‍රවේශයක් විසින් පිළිපැදිය යුතු කරුණු දෙකක් මන-රය සිදුවරයා විසින් දක්වන ලද එම කරුණු දෙක නම් කර, එකී කරුණු පිළිපැදීමෙන් විවාහ ජීවිතය සාර්ථක වන්නේ කෙසේ දැයි පෙන්වන්න. (පිටු 06)
- (ඈ) මහාර මාසා වර්තය පැහැදිලි කරවා බෞද්ධ උපාසිකාවක වශයෙන් ඇය ඉටු කළ මෙහෙයවීම් අගය කරන්න. (පිටු 06)

(01) මුද්ධ වර්තය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහතට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- (අ) සියල්ල මවන ලද්දේ මහා බ්‍රහ්මයා විසින් යැයි බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම්වල පැවසේ. මහා බ්‍රහ්මයාගේ එකී මැවීම් හතරක් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)

(ආ) බ්‍රාහ්මණ සමාජය තුළ පැවති වර්ණ භේදය නිසා සමාජ යහ පැවැත්මට බාධා ඇති වීම හේතු කොට ගෙන ඇතැම් ජන කොටස්වලට මූලික මානව අයිතිවාසිකම් පවා අහිමි විය. එසේ අහිමි වූ මූලික මිනිස් අයිතිවාසිකම් හතරක් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)

(ඇ) කාන්තාව භාරත සමාජයේ පහළ ම තැනට ඇද දමා තිබූ ආහාරය කෙටියෙන් දක්වා ඇය සමාජයේ ඉහළ ම තැනට මසවා තැබීමට බුදුරජාණන් වහන්සේ ක්‍රියා කළ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

(ඈ) "භාරතීය සමාජයේ පැවති විවිධ පීඩාවන්ගෙන් ජනයා මුදවා ගැනීමට දේශපාලන පැවැත්වීම මෙන් ම ප්‍රායෝගික ක්‍රියාවන් ද උපයෝගී කර ගත් ශ්‍රේෂ්ඨ සමාජ ශෝධකයකු ලෙස බුදුරජාණන් වහන්සේ සුවිශේෂ වෙති." මේ කියමන ඇගයීමට ලක් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (අ) බ්‍රාහ්මණ ආගමික ඉගැන්වීම් අනුව පරම සැපය ලෙස සැලකුණේ කුමක් ද? (ඔබගේ 01 යි)

(ආ) එම සැපය ලබා ගැනීමේ කාර්ම මාර්ගය ලෙස සැලකුණු කාර්යයන් නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)

(ඇ) බ්‍රාහ්මණයන් විසින් ඉදිරිපත් කළ හක්කි මාර්ගය බැහැර කර සැණ මාර්ගය තෝරා ගත් ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායට අයත් ආගමික නායකයන්, ආගමික කණ්ඩායම් හා ආගමික මතවාද පිළිබඳ විස්තරයක් සපයන්න. (ඔබගේ 06 යි)

(ඈ) "ආගමික මතවාදයන්ගෙන් ආතුලත්වයට පත් භාරතීය ජනයාට අත් හළ යුතු අන්ත දෙකක්, ගමන් කළ යුතු මාර්ගයක්, පසක් කළ යුතු සත්‍යයක්, බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දුන් සේක." යන කියමන පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)
- (අ) බුදුරජාණන් වහන්සේ භාරතයෙහි පහළ වූයේ ක්‍රිස්තු පූර්ව කීවැනි ශතවර්ෂය තුළ ද? (ඔබගේ 04 යි)

(ආ) සිදුහත් කුමරු ජන්මලාභය ලැබුවේ කිනම් රාජ්‍යයක, කිනම් ජනපදයක, කිනම් නුවරක, කිනම් උයනක දී ද? (ඔබගේ 04 යි)

(ඇ) බුදුරදුන් ලොව පහළ වන සමයෙහි භාරතයෙහි පැවති ප්‍රධාන රාජ්‍යයන් හතර නම් කර, සැකෙවින් හඳුන්වා බුදුරදුන් හා එම රාජධානි අතර පැවති සබඳතා ගැන විස්තරයක් කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

(ඈ) ශාක්‍ය, කෝලිය, යුද්ධිය, වුලෝදර මහෝදර යුද්ධිය වැනි බුදුරදුන් මැදිහත් වූ රාජ්‍යතාන්ත්‍රික ගැටලු පිළිබඳ විස්තරයක් සපයා බුදුහිමියන්ගේ මැදිහත් වීමෙන් ඒවාට සැලසුණු යහපත පැහැදිලි කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

II කොටස

- (අ) ත්‍රිවිද්‍යා නම් කරන්න. (ඔබගේ 04 යි)

(ආ) බුදුරජාණන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පත්ව තම නිරාමිශ ප්‍රීතිය ප්‍රකාශයට පත් කළ සේක. එම ප්‍රකාශය දක්වන්න. (ඔබගේ 04 යි)

(ඇ) බුද්ධත්වයෙන් පසු බුදුරදුන් සති හත ගත කළ තැන් දක්වා ඒ එක් එක් සතියේ දී ඇති වූ සිදුවීම් විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

(ඈ) බුදුරදුන්ගේ ප්‍රථම හික්මු ශ්‍රාවකයන් පස් දෙනා අර්හත්වයට පත්වීමේ පුවත විස්තර කරන්න. (ඔබගේ 06 යි)

5. (අ) සුද්ධෝදන රජතුමා බුදුරදුන් කිඹුල්වත් නුවරට වැඩමවීම සඳහා අවසාන වරට යවන ලද දූතයා කවරෙක් ද? (ඔබුණු 04)
- (ආ) බුදුරදුන් කිඹුල්වත් නුවරට වැඩම කළේ කිනම් තෝ දිනක ද? එහි වැඩම කොට වැඩ සිටියේ කිනම් උද්‍යානයක ද? එතුවර දී පෑ ප්‍රාතිහාර්යය කුමක් ද? එම ප්‍රාතිහාර්යය පාන ලද්දේ කවර අරමුණක් ඉටු කර ගැනීමට ද? (ඔබුණු 04)
- (ඇ) කිඹුල්වත් නුවර දී සිදු වූ බුදු සිරිතට සම්බන්ධ සිදුවීම් විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06)
- (ඈ) රාහුල තෙරණුවන්ගේ චරිතයේ විශිෂ්ට ලක්ෂණ ඇතැයිමට ලක් කරන්න. (ඔබුණු 06)
6. (අ) මාගන්දියා බමුණු දෙමහල්ලන් බුදුරදුන් මුණ ගැසුණේ කිනම් රටක, කිනම් නියම ගමක දී ද? ඔවුන්ට බුදු සද්දන්ත කවර ඵලප්‍රාප්තියක් හිමි වී ද? ඔවුන්ගේ දිවැසියක වූ මාගන්දියා බුදුරදුන් වෙත වෛර සිතක් ඇති කර ගන්නා කුමක් නිසා ද යන ප්‍රශ්නවලට ඉතා කෙටියෙන් පිළිතුරු දක්වන්න. (ඔබුණු 04)
- (ආ) කෝමකාරාමයේ හික්කුන් වහන්සේලාගේ අසම්මතයට හේතුව කෙටියෙන් දක්වා ඔවුන් සමඟි කරවීමට බුදුරදුන් දෙසු පාතක කථා නම් කරන්න. (ඔබුණු 04)
- (ඇ) මාගන්දියා චරිතය කෙටියෙන් දක්වා, ඇය බුදුරදුන්ට හා ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකාවන්ට එරෙහිව කළ පාප ක්‍රියා විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06)
- (ඈ) කොපබෑ නුවර හික්කුන් අසමඟි වීමේ පිද්ධියේ සිට පාරිලෝභ වහන්සේ වස් විසීම අවසන් කර පැවැත් පුරුද්ම වැඩිදිය යුතු බවක් බුදු සිරිත හා සම්බන්ධ සිදුවීම් විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06)

III කොටස

7. (අ) බුදුරදුන්ට නින්ද කළ ප්‍රකට මුණ්ණියන් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න. (ඔබුණු 04)
- (ආ) බුදුරදුන්ගේ ඉට්ඨමේ ගුණය ප්‍රකට කරන පිද්ධි දෙකක් කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඔබුණු 04)
- (ඇ) බුදුරදුන් වෙතත් උත්වහන්සේගේ ශ්‍රාවක පිරිස වෙතත් ඉට්ඨමේ උදාර ගුණය ප්‍රකටව දක්වා තැනීම යන නියමය උදහසක් සහිත ව පැහැදිලි කරන්න. (ඔබුණු 06)
- (ඈ) බුද්ධ චරිතයේ ව්‍යාප්තියට බුදුරදුන් වෙත වූ ඉට්ඨමේ ගුණය හේතු විය යන නියමය පහදා දක්වන්න. (ඔබුණු 06)
8. (අ) බුදුසද්දන්තේ ග්‍රෙයකයා නම් කර ඔහු පූජා කළ ආරාමය නම් කරන්න. (ඔබුණු 04)
- (ආ) බුදුසද්දන්තේ අග්‍ර උපාසිකාව නම් කර ඇය පූජා කළ ආරාමය නම් කරන්න. (ඔබුණු 04)
- (ඇ) සුදක්ක සිටුකුමාගේ චරිත කථාව දක්වා ඔහු බුදුසද්දන්තේ දියුණුවට කළ මෙහෙවර අංගයන්න. (ඔබුණු 06)
- (ඈ) විශාඛා උපසිකාවගේ චරිත කථාව දක්වා ඇය බුදුසද්දන්තේ දියුණුවට කළ මෙහෙවර අංගයන්න. (ඔබුණු 06)
9. (අ) සිව්ලී මහරහතන් වහන්සේගේ මව කවුරු ද? උන් වහන්සේ පෙර අත් බවේ දී දුන් දන්ත හා ප්‍රාචීන කුමක් ද? උන් වහන්සේ ලත් අග්‍රස්ථානය කුමක් ද? යන කරුණු කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඔබුණු 04)
- (ආ) පුණ්ණ මන්තානි පුත්ත තෙරුන් ලත් අග්‍රස්ථානයක් උත්වහන්සේගේ හිමි නමක් දක්වන්න. (ඔබුණු 04)
- (ඇ) සිව්ලී මහරහතන් වහන්සේගේ චරිත කථාව දක්වා උන් වහන්සේ හා සම්බන්ධ ශාසනික පුළුන් විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06)
- (ඈ) පුණ්ණ මන්තානි පුත්ත තෙරුන්ගේ චරිත කථාව දක්වා උන් වහන්සේ හා සම්බන්ධ ශාසනික පුළුන් විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06)
10. (අ) පැටිපුක් මුහුලන් දෙනම ලත් අග්‍රස්ථාන නම් කරන්න. (ඔබුණු 04)
- (ආ) බේමා උප්පලවණ්ණා තෙරණියන් ලත් අග්‍රස්ථාන නම් කරන්න. (ඔබුණු 04)
- (ඇ) බුදුරදුන්ගේ දින වරියාවෙහි ප්‍රධාන කාලපරිච්ඡේද නම් කර උන් වහන්සේ පැසුරයම් කියෙහි දී සිදු කළ කාර්යයක් විස්තර කරන්න. (ඔබුණු 06)
- (ඈ) බුදුරදුන්ගේ දින වරියාව දෙව් මිනිසුන්ගේ යහපත පිණිස හේතු වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ඔබුණු 06)

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි]
[முழுப் பதிப்புரிமையுடையது]
All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2555 - දහම් පාඨයේ අවසාන කොටස - 2011(2012)

(01) මුද්‍රිත මට්ටම

පැ. කුණරි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් හතරකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයකින් ඇතුළත් වන ප්‍රශ්න හතරකට ප්‍රශ්න පතකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (අ) බෝධිසත්ත්වයෙකුගේ මවුකුස පිළිසිඳ ගත්තේ කුමන පෙරය දැයි සඳහන් කරන්න. (කෙළ 04 කි)
(ආ) බෝධිසත්ත්වයෙකුගේ උපත පිළිබඳව කුමන පෙරය දැයි සඳහන් කරන්න. (කෙළ 04 කි)
(ඇ) බෝධිසත්ත්වයෙකුගේ මවුකුස පිළිසිඳ ගැනීමේ සිට අභිනිෂ්චුමණය තෙක් විශේෂ අවස්ථා හතරක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (කෙළ 06 කි)
(ඊ) බෝධිසත්ත්වයෙකුට නම් කැබිමට පැමිණි පටිවරුන් අටදෙනා නම් කර, ඔවුන්ගේ නිශ්චිත කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (කෙළ 06 කි)
2. (අ) බුද්ධාසාසිත භාරතයේ පැවැති ප්‍රධාන කුල හතර නම් කරන්න. (කෙළ 04 කි)
(ආ) මහා විසින් ලියන ලද කුල හතරින් එකකට පැවරී තිබූ භාරතය හතරක් ලියන්න. (කෙළ 04 කි)
(ඇ) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම් හේතුවෙන් භාරතීය සමාජයෙහි උද්ගතවී තිබුණු පීඩාකාරී කන්තවයෙන් පතා... (කෙළ 06 කි)
(ඊ) වර්ණ ධර්මය පිළිබඳව බිහිවූ මතවාද බුද්ධාසාසිත වහන්සේගේ විචාරයට ලක් වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (කෙළ 06 කි)
3. (අ) බෝධිසත්ත්වයෙකුගේ දුටු සත්‍ය පෙර නිමිති නම් කරන්න. (කෙළ 04 කි)
(ආ) නිබ්බූත පද දක්වා එය ප්‍රකාශ කළේ කවුරුන් වියදැයි දක්වන්න. (කෙළ 04 කි)
(ඇ) බෝධිසත්ත්වයෙකුගේ සත්‍ය ගවේෂිත හිමි කවර හැට්ටුන් වෙතදැයි දක්වා ඔවුන් වෙතින් උගත් දේ විස්තර කරන්න. (කෙළ 06 කි)
(ඊ) මහානිකිෂ්චුමණයේ සිට පස්මග කවුසන් බෝධිසත්ත්වයාගේ හැට්ටුම කෙත් පිළි වූ බෝධිසත්ත්වයාගේ සිරිතට අදාළ පිළිවිම් පිළිවෙළක් විස්තර කරන්න. (කෙළ 06 කි)

II කොටස

4. (අ) බෝධිසත්ත්වයෙකුගේ කුසකණ්ඩ පුරාණයේ කවුරුන් වියදැයි දක්වන්න. (කෙළ 04 කි)
(ආ) බෝධිසත්ත්වයෙකුගේ කිරිපිඬුපුරාණ කරන ලද්දේ කවර ගම්මාන තුනකදීදැයි සඳහන් කරන්න. (කෙළ 04 කි)
(ඇ) බුද්ධත්වයට පෙර දුටු කිරික පත දක්වා එම සිහිපවලින් ප්‍රකාශිත අදහස් දක්වන්න. (කෙළ 06 කි)
(ඊ) බුද්ධත්වයට පෙර පළවා හරින ලද දුකොට්ඨකයන් නම් කර බුද්ධත්වයට පත්වීමේ පිළිවිම් විස්තර කරන්න. (කෙළ 06 කි)
5. (අ) වතුරුරය සත්‍ය නම් කරන්න. (කෙළ 04 කි)
(ආ) උපත ආරම්භ වූයේදැයි සඳහන් කරන බුද්ධත්වයේ ප්‍රභවයන් වූයේදැයි සඳහන් කරන්න. (කෙළ 04 කි)
(ඇ) එළවුණු තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙකුගේ සහ උපාසිකාවගේ නම් කර එම පිළිවිම් පැහැදිලි කරන්න. (කෙළ 06 කි)
(ඊ) උපත ආරම්භ වූයේදැයි සඳහන් කරන බුද්ධත්වයේ ප්‍රභවයන් වූයේදැයි සඳහන් කරන්න. (කෙළ 06 කි)
6. (අ) බුද්ධත්වයේ දෙවන වරට ලක්වීමට වැඩිම කාලය කීනම් අවධානයක් කරන බුද්ධත්වයේ සඳහා ද? (කෙළ 04 කි)
(ආ) බිත්තූන් වහන්සේලා විසින් ලාභ ප්‍රයෝජන සඳහා ප්‍රාතිහාර්ය කොටුවක් ප්‍රකාශ කිරීමට කවුරුන් පිළිවිම් පැහැදිලි කරන්න? (කෙළ 04 කි)
(ඇ) ප්‍රථම, ද්විතීය හා තෘතීය වශයෙන් ගම්මාන මහා ප්‍රාතිහාර්ය කොටුව අවස්ථා තුනකදී අරමුණු සඳහා දැයි කෙටියෙන් දක්වන්න. (කෙළ 06 කි)
(ඊ) බුදු සිරිතෙන් සිහි කළ හැකි ආදර්ශ අයුතුකම් හතරක් දක්වා ඒවා නම් කිරීම ආලෝකවත් කර ගැනීමට යොදාගත හැකි අයුතු විස්තර කරන්න. (කෙළ 06 කි)

7. (අ) බුදුරදුන්ට විසින් වර ලබන්නා වූ අයගේ අනුමතයෙන් පමණක් අනුමතයක් බුදුරදුන්ගේ කවුරුන්ගේ දක්වන්න. (කෙසේ 04 ය)
- (ආ) දෙවදකුන් විසින් ඉල්ලා සිටි සංචාරකයන්ගේ සංචාර කරන්න. (කෙසේ 04 ය)
- (ඇ) බුදුරදුන් හා සිත්තිය සාමන්තයෙකුගේ අනුමතයෙන් පමණක් අනුමතයක් ලෙස ආරම්භය වර්ග හයක් ලියන්න. (කෙසේ 06 ය)
- (ඈ) දෙවදකුන් විසින් සම්බුද්ධයාගේ අනුමතයෙන් පමණක් අනුමතයක් ලෙස කවුරු කර ගැනීමේ අරමුණින් සිදුකළ ක්‍රියා පිළිබඳ විස්තරයක් දක්වන්න. (කෙසේ 06 ය)
8. (අ) අත්තිම බුද්ධ වර්තය දක්වන්න. (කෙසේ 04 ය)
- (ආ) සතර මහා අපදේය දක්වන්න. (කෙසේ 04 ය)
- (ඇ) බුදුරදුන් ආයු සංස්කාරය අත්කැරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ කරන්න. (කෙසේ 06 ය)
- (ඈ) ආයු සංස්කාරය අත්කැරීමේ සිට බාහු ප්‍රදේශයට තෙත් බුදු සිරිතේ සිදුවීම පිළිබඳව දක්වන්න. (කෙසේ 06 ය)
9. (අ) 'අරහ' ආදී බුදුගුණ නවය දක්වන්න. (කෙසේ 04 ය)
- (ආ) 'තාදි ගුණය' යනු කුමක්දැයි ඉහත අංකයෙන් හඳුන්වන්න. (කෙසේ 04 ය)
- (ඇ) නින්දාවෙන් අකම්පිතව සිටීම පිළිබඳව ප්‍රධාන බුද්ධ වර්තය අනුරේන් ඉදිරිපත් කරන්න. (කෙසේ 06 ය)
- (ඈ) "බුදුරදුන්ගේ වචනයේ තාදි ගුණයෙන් පිරි උදාර උත්තමයෙකි" උදාරය ලෙසත් දක්වමින් කවුරු කරන්න. (කෙසේ 06 ය)
10. (අ) කැවුණත්, පුණ්ණමත්තානිපුණ්ණ, පිණ්ඩාදාන, සංචාරය, මහා කවිවංශය යන කෙරවරුන් ලත් අනුමතය නම් කරන්න. (කෙසේ 04 ය)
- (ආ) ධම්මදිත්තා, ධම්ම, මහා පුණ්ණම, සංචාරය, සංචාරය යන කෙරවරුන් ලත් අනුමතය නම් කරන්න. (කෙසේ 04 ය)
- (ඇ) බුද්ධ සාමන්තයේ ව්‍යාප්තියට හා පැවැත්මට බාධා කළ බුද්ධ උපාසිකාවන් සිද්ධතාවයෙන් පසු අනුමතය පැහැදිලි කරන්න. (කෙසේ 06 ය)
- (ඈ) බුද්ධ සාමන්තයට උපකාර කළ බුද්ධ සංචාරකයෙකුට උපාසිකාවන් සිද්ධතාවයෙන් අනුමතය ඇතුළත්ව ලත් කරන්න. (කෙසේ 06 ය)

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2556 - දැනට පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2012(2013)

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න තුනකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- (අ) සිද්ධහත් බෞද්ධතාණන්ගේ පියාගේ නමත්, පරපුරත්, අගනුවරත්, පියාගේ පියා(පියා)ගේ නමත් සඳහන් කරන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ආ) සිද්ධහත් බෞද්ධතාණන්ගේ මවගේ නමත්, පරපුරත්, අගනුවරත්, මවගේ පියාගේ නමත් සඳහන් කරන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ඇ) බෞද්ධත් උපත, අසිත හවුසා හවුච්චි සහ නම් හැකීම යන සිද්ධිමි කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)

(ඊ) වස්මගුල් උත්සවය, සිද්ධහත් කුමරුගේ සිල්ප ඉගෙනීම හා විවාහය යන සිද්ධිමි කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)
- (අ) බ්‍රාහ්මණ සමාජයේ වතුරවරණයත්, බුදු සසුනේ පිවිටීමත් පිරිසත් නම් කරන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ආ) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම්වලට අනුව වතුරවරණය බිහි වූයේ මහා බ්‍රහ්මයාගේ කවර කවර අවයවවලින් දැයි දක්වන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ඇ) "බුද්ධ කාලීන භාරතයේ සමාජ විෂමතාවන්ට බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම් ඉවහල් විය." යන ප්‍රකාශය කහවුරු කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)

(ඊ) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම්වලින් පිඩාවට පත් භාරතීය සමාජයට සහනය උදාකර දීම සඳහා බුදුරදුන් දැරූ වෙනස ඇගයීමට ලක්කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)
- (අ) දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යයෙහි විස්තර වන ජරා, ව්‍යාධි, මරණ යන අවස්ථා පිළිබඳ අත්දැකීම් බෞද්ධතාණන්ට කුමාර කාලයේ ම අත්විඳින්නට ලැබුණු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ආ) "නිබ්බාණ ගවේෂණයට සිත යොමු කෙරුණු ගාථාවක් කියාගොතමිය පැවසුවාය." එම ගාථාව ලියන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ඇ) සිද්ධහත් බෞද්ධතාණන්ගේ මහානිශ්ක්‍රමණය පිළිබඳ පුවත කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)

(ඊ) අත්තකිලම්පානුයෝගයේ හිස්බව වටහා ගැනීමට පාදක වූ දුක්ඛ ක්‍රියාව බෞද්ධතාණන් සිදු කළ ආකාරය විස්තර කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)

II කොටස

- (අ) බෞද්ධතාණන් වජ්‍රාසනයෙහි වැඩ හිඳිමින් ඉසිදු වතුරංග වීර්යය කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ආ) බෞද්ධතාණන්ගේ වජ්‍රාසනය උදුරා ගැනීමට වසවරිහි මාරයා දැරූ ප්‍රයත්නය කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ඇ) බුද්ධත්වයට පත්ව ප්‍රකාශ කළ උදාන ගාථාව දක්වා එහි අදහස පැහැදිලි කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)

(ඊ) බුදු වී ගෙවූ සත් සතිය නම් කර, එක් එක් සතියේ සිද්ධිමි කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)
- (අ) දම්සත් පැවතුම් සූත්‍ර දේශනාවෙහි පැවිද්දෙකු වසින් අක්කස පුතු අක්ක දෙකක් දැක්විණි. එම අක්ක දෙක සඳහන් කරන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ආ) එම සූත්‍රයේ දැක්වුණු මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවේ අංග අට නම් කරන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ඇ) පස්වග කවුසන්ට දහම් දෙසු ආකාරයත් ඔවුන් සත්‍යාවබෝධය ලත් අත්දැකීම් බුදු සසුනේ පැවිද්ද ලැබූ ආකාරයත් විස්තර කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)

(ඊ) බුදු සසුනේ ප්‍රථම ධර්ම දූත කණ්ඩායම නම් කොට, බුදුරදුන් ඔවුන්ට දුන් අවවාදය පැහැදිලි කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)
- (අ) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අග්‍රස්‍රාවක දෙතම නම් කොට උත්තරන්දෙරාගේ හිහි නම් ද සඳහන් කරන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ආ) බුදුරජාණන් වහන්සේ බිම්බිසාර රජු වෙත වැඩම කළ විට රජුගේ ප්‍රාර්ථනා පහක් ඉටු වීණැයි රජතුමා පැවසීය. ඉන් හතරක් නම් කරන්න. (ඉගෙනුම 04 හි)

(ඇ) අග්‍රස්‍රාවක දෙතම බුදු සසුනේ පැවිදිවීම පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)

(ඊ) බුදු සසුනේ ප්‍රථම ආරාම ප්‍රජාව පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න. (ඉගෙනුම 06 හි)

III කොටස

7. (අ) බුදුරදුන් යමාමහ පෙළහර පෑ අවස්ථා දෙකක් නම් කරන්න. (04)
 - (ආ) යසෝධරා දේවියට දේශනා කළ ජාතක කථාව නම් කරන්න. (04)
 - (ඇ) සිංහලවික්ෂරයේ දී බුදුරදුන් මුල් කොට ගෙන සිටුවූ සිද්ධිමඬු නමක් විස්තර කරන්න. (04)
 - (ඈ) බුදුරදුන් රජකුමා යෝධානවර්මා හා අනාගාමිවර්මා පුවත් විස්තර කරන්න. (04)
8. (අ) රතන සුත්‍රය දේශනා කළේ කවර තුවරක දී කුමක් අරභයා කවුරුන්ගේ ආරාධනයෙන් ද? (04)
 - (ආ) චේතවනාරාමය සාදවා පුරා කරන ලද්දේ කවුරුන් විසින් ද? චේතවනාරාමය තැනූ ඉඩම මැද දී කවුරුන්ගෙන් ද? කවර මිලකට ද? (04)
 - (ඇ) බුදුරදුන්ගේ ශාසනයෙහි අග්‍රදායක තනතුර දරන ලද්දේ කවුරුන් විසින් දැයි නම් කොට එකුමාගේ ජීවිත පුළුල් ශාසනික සේවය විස්තර කරන්න. (04)
 - (ඈ) බුද්ධියේ මහිමය ප්‍රකට කරන පුනීත හා යෝජාක රහසත් වහන්සේලා ගැන සටහනක් ලියන්න. (04)
9. (අ) අණ්ඩ වීදහා දානයෙන් හතරක් ලියන්න. (04)
 - (ආ) පසළොස්වන්ක ධර්මවලින් හතරක් ලියන්න. (04)
 - (ඇ) බුදුරජාණන් වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨ නායකයාණ් කෙනෙකු වූ බවට කරුණු දක්වන්න. (04)
 - (ඈ) සමාජ ශෝධනය සඳහා මහා කරුණාවෙන් පුතුරු බුදුරජාණන් වහන්සේ ක්‍රියා කළ කාන්තා පුතුරු කවුරුන් ද? (04)
10. (අ) මොහොමු සස්ත පිහිටුවීමේ දී පැනවූ හරු ධර්ම අටෙන් හතරක් දක්වන්න. (04)
 - (ආ) බුද්ධ ශාසනයේ ප්‍රථම තෙරණිය නම් කර ඇය ලැබූ අග්‍රස්ථානය නම් කරන්න. (04)
 - (ඇ) මහා සායාස මහරහතන් වහන්සේගේ චරිතය විස්තර කරන්න. (04)
 - (ඈ) හද්දකච්චායනා තෙරණියගේ චරිතය විස්තර කරන්න. (04)

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි/
முழுப் பதிப்புரிமையுடையது /
All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2557 - දහම් පාඨයේ අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2013 (2014)

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පෑ තුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක් වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහතට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- (අ) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීමට අනුව සමාජ ප්‍රභවය කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ආ) බ්‍රාහ්මණ වර්ණයට හිමි ස්වධර්ම නම් කරන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ඇ) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම් අතර වර්ණධර්ම හා ස්වධර්ම සමාජ විමෙකාවන්ට හේතු වූ අයුරු පෙන්වා දෙන්න. (ඥාණ 06 හි)

(ඈ) වර්ණධර්ම හා ස්වධර්ම පිළිබඳ ව බුදුරදුන්ගේ විචාරය පැහැදිලි කරන්න. (ඥාණ 06 හි)
- (අ) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති පාලන ක්‍රම නම් කරන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ආ) එකල පැවති රාජාණ්ඩු හතර නම් කරන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ඇ) රාජාණ්ඩු අතර මගධ රාජධානිය පිළිබඳ ව කෙටි විස්තරයක් කරන්න. (ඥාණ 06 හි)

(ඈ) බුද්ධ කාලීනව පැවති සම්භාණ්ඩු නම් කොට ලිවියවිත් අනුගමනය කළ සජ්ඣ අපරිභානීය ධර්ම රාජ්‍ය පාලනයෙහි වැදගත් වන අයුරු පෙන්වා දෙන්න. (ඥාණ 06 හි)
- (අ) බුද්ධ කාලීන භාරතයේ ජීවත් වූ ශ්‍රමණ කණ්ඩායම් හතරක් නම් කරන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ආ) එකල ජීවත් වූ ඡට් ඥාණිකවරුන් නම් කරන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ඇ) නිගණ්ඨනාත පුත්ත ඥාණිකයාගේ ඉගැන්වීම් කෙටියෙන් පෙන්වා දෙන්න. (ඥාණ 06 හි)

(ඈ) බුද්ධ කාලීන භාරතයේ ආගමික හා දාර්ශනික ඉගැන්වීම් අතර බුදුසමයේ සුවිශේෂත්වය පැහැදිලි කරන්න. (ඥාණ 06 හි)

II කොටස

- (අ) සිද්ධාර්ථ කුමාරෝත්පත්තිය, නම් කැබීම, වජ්‍රමඤ්ජ උත්සවය, විවාහය හා ශිල්ප දැක්වීම යන අවස්ථාවල වැදගත් සිදුවීම් පෙන්වා දෙන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ආ) සිදුහත් බෝසත් චරිතයෙන් අපට ගතහැකි ආදර්ශ දක්වන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ඇ) සතර පෙරනිමිතිවලින් පෙන්නුම් කෙරෙන පීඩිත යථාර්ථය පැහැදිලි කරන්න. (ඥාණ 06 හි)

(ඈ) බෝසතාණන් වහන්සේ සත්‍යාවබෝධය සඳහා අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරන්න. (ඥාණ 06 හි)
- (අ) ධම්මවක්කප්පවත්තන සූත්‍රයෙහි ඇතුළත් චතුරාර්ය සත්‍යය නම් කරන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ආ) දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යයට අයත් තණ්හාවේ ප්‍රභේද දක්වන්න. (ඥාණ 04 හි)

(ඇ) බුද්ධ කාලීනව පැවති මීර්‍යා ප්‍රතිපදාව අන්ත දෙකක් ලෙස බැහැර කරන අයුරු දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයට අනුව පෙන්වා දෙන්න. (ඥාණ 06 හි)

(ඈ) නිවන් ලැබීමේ ආර්ය මාර්ගය ලෙස මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව අනුගමනය කිරීමේ වැදගත්කම පහදන්න. (ඥාණ 06 හි)

6. (අ) බුදු සසුනේ පළමු රහත් සැටනම් නම් කරන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ආ) පළමු රහත් සැටනම් අමතා බුදුරදුන් කළ අනුශාසනය පැහැදිලි කරන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ඇ) බුදුරදුන් තුන් බෑ ජවිලයන් දමනය කළ ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ඥාන 06 හි)
- (ඈ) බුදුසසුනේ පළමු ධර්ම ප්‍රචාරය හා බුදුරදුන්ගේ පණිවුඩය වර්තමාන ලෝකයට අදාළ වන අයුරු සාකච්ඡා කරන්න. (ඥාන 06 හි)

III කොටස

7. (අ) ආනන්ද කුමරු සමඟ බුදුරදුන් වෙත පැමිණි පැවිදි වූ ශාක්‍ය කුමාරවරුන් නම් කරන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ආ) බුදුරදුන්ගේ කිතුල්වත්තූර වාරිකාවේ ප්‍රයෝජන හතරක් දක්වන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ඇ) බුදු සසුනේ ශිෂ්‍ය ව්‍යාප්තියට හුදකිසි සිටුවරයාගේ ජේතවනාරාම පූජාව ඉවහල් වූ අයුරු පෙන්වා දෙන්න. (ඥාන 06 හි)
- (ඈ) මෙහෙණි සසුන පිහිටුවීම, කාන්තාව කෙරෙහි බුදුරදුන් දැක් වූ සහනශීලිතාවේ ප්‍රතිඵලයකි. කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ඥාන 06 හි)
8. (අ) බුදුසසුනේ චිත්‍ය නීති පැනවීමේ අවශ්‍යතාව ඉස්මතු කළ හේතු (ආසව්වයානීය ධර්ම) නම් කරන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ආ) ධර්මධර - චිත්‍යධර හිඤ්ඤා අතර ඇති වූ අර්බුදය කෙටියෙන් දක්වන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ඇ) බුදුසසුනේ ස්ථාවරත්වය සඳහා බුදුරදුන් අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ඥාන 06 හි)
- (ඈ) ශාසනික අර්බුද සමනය කර ගැනීමේලා සම්මිඤ්ඤ පටිත්තා වැදගත්කම සාකච්ඡා කරන්න. (ඥාන 06 හි)
9. (අ) බුදුසසුනේ සිවුවනක් පිරිසෙහි පැවිදි ශ්‍රාවක - ශ්‍රාවිකාවන් සිවුදෙනෙකු නම් කරන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ආ) බුදුරදුන් එම ශ්‍රාවක - ශ්‍රාවිකාවන් වෙත ප්‍රදානය කළ අගනනතුරු පෙන්වා දෙන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ඇ) සැරියුත් - මුගලන් අගසවු දෙදෙනා වහන්සේගේ ශාසනික සේවාව කෙටියෙන් අගයන්න. (ඥාන 06 හි)
- (ඈ) මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ හා ආනන්ද මහරහතන් වහන්සේ, සද්ධර්මයේ වීරපැවැත්ම උදෙසා අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග සාකච්ඡා කරන්න. (ඥාන 06 හි)
10. (අ) බුදුසසුනේ උන්නතියට දායක වූ බුද්ධ කාලීන උපාසක - උපාසිකාවන් සිවුදෙනෙකු නම් කරන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ආ) ධනංජය සිටුතුමා පතිකුලයට යන විශාඛා දියණියන්ට ලබාදුන් අවවාදය පෙන්වා දෙන්න. (ඥාන 04 හි)
- (ඇ) අනේපිඬු සිටුතුමා හා විශාඛා මහා උපාසිකා යන දෙදෙනාගේ ශාසනික දායකත්වය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ඥාන 06 හි)
- (ඈ) බුදුසසුනේ වීර පැවැත්ම උදෙසා වර්තමාන උපාසක - උපාසිකාවන් සතු යුතුකම් හා වගකීම් විචාරයට ලක් කරන්න. (ඥාන 06 හි)

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි/
முழுப் பதிப்புரிமையுடையது /
All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2558 - දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2014 (2015)

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පෑ තුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක් වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහතට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (අ) බුද්ධකාලීන භාරතීය සමාජයේ බ්‍රාහ්මණ මතයට අනුව ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රධාන කුල හතර නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ආ) කෘත්‍රිය වර්ණයට හිමි "ස්වධර්ම" නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ඇ) බුද්ධකාලීන භාරතීය සමාජයේ බ්‍රාහ්මණ මතයට අනුව කාන්තාවට හිමි වූ තත්ත්වය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (ඊ) බුදුසමය තුළ කාන්තාවගේ අයිතිවාසිකම් හා වරප්‍රසාද තහවුරු වූ අයුරු පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
2. (අ) බුද්ධකාලීන භාරතයේ ආර්ථික ක්‍රියාවලියට අදාළ ජීවිකා වෘත්ති හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ආ) පුරාතන භාරතයේ ආර්ථික ක්‍රම කෘෂිකර්මාන්තය මත පදනම්ව පැවති බවට සාධක කෙටියෙන් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ඇ) 'බුද්ධකාලීන භාරතයේ දියුණු වෙළෙඳ නගර පැවතීම තුළින් උසස් වෙළෙඳ ආර්ථික රටාවක තත්ත්වය පෙන්නුම් කරයි.' විමසන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (ඊ) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති ආර්ථික ක්‍රමෝපායයන් අතරින් රටක සංවර්ධනය උදෙසා හුතතයේ අනුගමනය කළ හැකි ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති කවරේදැයි දක්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
3. (අ) බුද්ධකාලීන භාරතයේ බ්‍රාහ්මණ පූජකයන් විසින් සිදු කරනු ලැබූ යාග ක්‍රම හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ආ) බුද්ධකාලීන භාරතයේ ශ්‍රමණ පූජකයන් අතින් විවේචනයට ලක් වූ බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදායට අයත් ඉගැන්වීම් හතරක් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ඇ) නිගණ්ඨනාහපුත්ත ශාස්තෘතුමාගේ චතුසාම් සංවර ශීලය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (ඊ) බුදුසමයේ කර්මය පිළිබඳ ඉගැන්වීම් පුරණකස්සප ශාස්තෘතුමාගේ අකිරියවාදයෙන් වෙනස්වන අයුරු පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)

II කොටස

4. (අ) රෝහිණි නදිය දෙපස පැවති ජනපද දෙක හා ඒවායෙහි අගනුවර දෙක නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ආ) සිදුහත් කුමරුගේ නම් තැබීමේ උත්සවයට සහභාගි වූ ප්‍රකට පඬිවරුන් හතර දෙනෙකුගේ නම් ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ඇ) ශාක්‍යාවංශයේ සම්භවය කෙටියෙන් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (ඊ) ශාක්‍යයන්ගේ මානව ඩිදහෙළිම සඳහා බුදුරදුන් අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ගය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

5. (අ) බුදුරදුන්ගේ ප්‍රථම උදානය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ආ) බුදුරදුන් ගතකළ සත්සතිය පිළිවෙළින් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ඇ) දෙවැනි සතිය බුදුරදුන් ගත කළ ආකාරය හා එයින් ප්‍රකටවන ශුණය දක්වා එය අපට ආදර්ශ වන ආකාරය පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
(ඊ) බුදුරදුන් ලොවට හෙළිකළ ශ්‍රේෂ්ඨ ධර්මයේ විශේෂතාව ගෙනහැර දක්වන්න. (ලකුණු 06 යි)

6. (අ) බුද්ධ ශාසනයේ තෙරුවන් සරණගිය ප්‍රථම උපාසක හා ප්‍රථම උපාසිකාවන් දෙදෙනා නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ආ) හද්දවග්ගිය කුමාරවරුන්ට බුදුරදුන් දේශනා කළ ධර්මය කෙටියෙන් දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ඇ) කෝලින හා උපතිස්ස දෙදෙනා බුදුරදුන් සොයා පැමිණි ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
(ඊ) පළමු ධර්ම ප්‍රචාරය බුදුසසුනේ ශිෂ්‍ය ව්‍යාප්තිය කෙරෙහි බලපෑ අයුරු විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

III කොටස

7. (අ) බුදුරදුන්ගේ දෙවැනි ලංකාගමනයට හේතු හා එහි ප්‍රතිඵල කෙටියෙන් දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ආ) තෙවැනි ලංකාගමනයේ දී බුදුරදුන් වැඩසිටි ස්ථාන හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ඇ) බුද්ධත්වයෙන් සිව්වැනි වස හා දොළොස්වැනි වස අතරතුර සමාජයේ යුද ගැටුම් හා ශාසනයේ කළහ විවාද සංසිද්ධිමට බුදුරදුන් පියවරගත් අවස්ථා තුනක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
(ඊ) යුද ගැටුම්වලින් තොර ලොවක් උදෙසා බුදුසමයේ පණිවුඩය ඉවහල් කරගත හැකි ආකාරය සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

8. (අ) බුදුරදුන් වස් විසූ ස්ථාන හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ආ) බුදුරදුන්ගේ දින වර්ශාවේ ප්‍රධාන කොටස් පහ නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ඇ) බුදුරදුන් පෙරවරු කාලය ගත කළ අයුරු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
(ඊ) කාල කළමනාකරණය තුළින් දින වර්ශාව සකස් කර ගැනීම පුද්ගල සාර්ථකත්වයට ඉවහල් වන අයුරු පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)

9. (අ) බුදුසසුනේ සිවුවණක් පිරිස නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ආ) මහාකාශ්‍යප තෙරණුවෝ, මහාකච්චායන තෙරණුවෝ හා මහාපුජාපති ගෝතමී තෙරණිය, හද්දකච්චානා තෙරණිය යන ග්‍රාවක - ග්‍රාවිකාවන් ලැබූ අගතනතුරු පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ඇ) මහාකාශ්‍යප තෙරණුවන්ගේ හා මහා පුජාපති ගෝතමී තෙරණියගේ ශාසනික සේවාව අගය කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
(ඊ) 'වැලිකැට ගණනට මට අවවාද ලැබේවා' යි ප්‍රර්ථනා කළ රාහුල තෙරුන්ගේ චරිතයෙන් හා සුනාපරන්ත පුණ්ණ තෙරුන්ගේ චරිතයෙන් අපට ගතහැකි ආදර්ශ සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

10. (අ) බුදුසසුනේ තනතුරුලත් උපාසක - උපාසිකාවන් සිවුදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ආ) මගධාධිපති බිම්බිසාර රජතුමා සිය ජීවිතයේ දී පසක් කරගත් ප්‍රාර්ථනා පහ නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
(ඇ) බුදුරදුන් කෙරෙහි පැහැදීමෙන් කටයුතු කළ පසේනදී කෝසල රජුගේ හා කෝසල මල්ලිකාවගේ ශාසනික සේවාව අගයන්න. (ලකුණු 06 යි)
(ඊ) බුදුසසුනේ උන්නතිය උදෙසා නූතන රාජ්‍ය පාලකයින් විසින් ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග කවරේදැයි පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)

2559 - දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2015(2016)

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (i) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීමට අනුව මහාබ්‍රහ්ම සතු ශක්තිය ප්‍රකාශ කෙරෙන යෙදුම් (පර්යාය වචන) හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) ඓතිහාසික වර්ණයට හිමි ස්වධර්ම නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බ්‍රාහ්මණ ධර්මයට අනුව පුද්ගලයකුගේ ජීවිතය වතුර ආශ්‍රමධර්ම තුළ පවත්වාගත යුතු ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම් බුදුරදුන්ගේ විචාරයට ලක් වූ අයුරු පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
2. (i) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති සොළොස්මහා ජනපද අතුරින් හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) එකල පැවති ඒ ඒ රාජවංශ විසින් පාලනය කරන ලද සමූහාණ්ඩු හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුද්ධකාලීනව පැවති රාජාණ්ඩු අතර කෝසල රාජධානිය පිළිබඳව කෙටි විස්තරයක් සපයන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) රාජ්‍ය පාලනයෙහි ලා බුදුසමයේ බල පෙන්වීම පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
3. (i) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති දෙසැටක් දෘෂ්ට්වාද අතුරින් වාදවර්ග හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) චූළ මාත්‍රංකාපුත්ත සූත්‍රයේ එන දස අව්‍යාකෘත ප්‍රශ්න අතුරින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) ඡට් ඥාණවරුන් අතුරින් මක්ඛලියෝසල ඥාණතාමයාගේ ඉගැන්වීම් කෙටියෙන් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති ඥාණවත හා උච්ඡේදවාද ප්‍රතික්ෂේප කරන බුදුසමය කවර ධර්මමාර්ගයක් නිර්දේශ කරන්නේ දැයි විචාරයට ලක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

II කොටස

4. (i) ශාක්‍ය රාජ පරපුරේ සිංහහත්‍ර රජතුමාගේ දූදරුවන් අතුරින් සිව්දෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) කෝළිය රාජපරපුරේ අංජන රජතුමාගේ දූදරුවන් අතුරින් සිව්දෙනෙකු ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) කෝළිය රාජ පරපුරේ ථෙරිහාසික පසුබිම කෙටියෙන් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) ශාක්‍ය හා කෝළිය රාජ පරම්පරා දෙක බෝසත් හා බුදුසිරිත සමග සම්බන්ධ වන අවස්ථා ප්‍රකට කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
5. (i) වෙසක් මස පුර තුදුස්වක දින බෝසතාණන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පෙර දුටු සිහින අතුරින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බෝසතාණන් වහන්සේ දුටු ඒ ඒ සිහිනවලින් ප්‍රකාශිත අර්ථ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බෝසතාණන් වහන්සේ තුළ පැවති වතුරංග සමන්තාගත වීර්ය කවරේදැයි දක්වා එයින් ජීවිත අරමුණු ඉටුකර ගැනීමෙහි ලා අපට ගතහැකි ආදර්ශ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බෝසතාණන් වහන්සේ බුද්ධත්වය සාක්‍ෂාත් කළ ආකාරය දක්වා අර්හත් මාර්ගඥානය සමග සාක්‍ෂාත් වූ විශිෂ්ට බුද්ධඥාන කවරේදැයි පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)

6. (i) බුදුරදුන්ගේ කිඹුල්වත්පුර වාරිකාවේ දී දේශනා කළ ජාතක හා වෙනත් ධර්ම දේශනා හතරක් ගෙනහැර දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) කිඹුල්වත්පුර හිසු සංඝයා පිරිවරාගෙන පිඬුසිඟා වඩින බුදුරදුන් දුටු සුද්ධෝදන රජු විසින් කරනු ලැබූ ආයාචනය හා ඊට බුදුරදුන් ලබාදුන් පිළිතුර ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුරදුන්ගේ අටලෝදහමින් කම්පා නොවීමේ තාදීගුණය ප්‍රකට කළ අවස්ථා තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුරදුන් තුළ පැවති තාදීගුණයෙන් වර්තමාන ලෝකයාට ගතහැකි ජීවිතාදර්ශ සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
7. (i) බුදුරදුන් තුළ පිහිටි ලොව්තුරු මහා ගුණ විශේෂ අතර ඇති චතුර්විසාරජීව ඥාණ ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුද්ධ චරිතයෙන් ප්‍රකට කළ පසළොස්වරණ ධර්මයන්ගෙන් හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) ඔබ් නොවන රෝග රැසකින් පෙළෙන වර්තමාන කාමභෝගී සමාජයට නිරෝගී ජීවිත ගත කිරීම සඳහා එම වරණ ධර්මයන්ගෙන් ලැබෙන ආලෝකය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුරදුන්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ නායකත්වයේ යථාචාරී තථාකාරී ගුණය පෙන්වා දී එම ගුණය වර්තමාන දේශපාලන හා සමාජ නායකත්ව චරිත කෙරෙහි සපයන මගපෙන්වීම කවරේදැයි සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

III කොටස

8. (i) ඒකි හික්ඛු මහණ උපසම්පදාව ලැබූ ප්‍රථම රහත් තෙරවරුන් සිව්දෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) සැරියුත් තෙරුන් විසින් දේශනා කළ දූත්‍ර දේශනා හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුරදුන් කිඹුල්වත්පුරට වැඩම කරන අවස්ථාව ව්‍යවිට හිසු ශාසනය විසිදහසකට අධිකව සිඹුයෙන් ව්‍යාජිත වී හිබූ අයුරු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) ගැඹුරු දහම් කොටස් සරලව කියා දෙමින් ධර්ම සන්නිවේදන සේවාවක නිරත වූ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ ධර්ම සන්නිවේදනයෙහි ලා වර්තමාන හිසු පරපුර වෙත සපයන මගපෙන්වීම විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
9. (i) අග්‍ර උපස්ථායක ආනන්ද තෙරුන්වහන්සේ බුදුරදුන්ගෙන් කළ ප්‍රතිකෂේප හතර නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුරදුන්ගේ අග්‍රප්‍රාචිකාවන් දෙදෙනා හා උත්වහන්සේලා ලැබූ අග්‍රස්ථාන පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) ආනන්ද තෙරුන් වහන්සේ අග්‍ර උපස්ථායක තනතුර දරමින් බුදුරදුන්ට උවචුත් කළ ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) වර්තමාන සමාජයේ දෙමාපිය, වැඩිහිටි හා රෝගීන් උදෙසා උපස්ථායක සේවාවන්හි යෙදෙන අයට ආනන්ද තෙරුන්ගෙන් ලබාගත හැකි ආදර්ශ ගෙනහැර දක්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
10. (i) බුදුසසුනේ අග්‍රදායක උපාසක හා අග්‍රදායිකා උපාසිකාව නම්කොට මවුන් විසින් කරවා පූජා කරනු ලැබූ ආරාම දෙක පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) මගධාධිපති බිම්බිසාර රජතුමා තම ජීවිතයේ කබාගක් ප්‍රාර්ථනා අතුරින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) පතිතුලයට යන වර්තමාන කරුණ දියණිවරුන්ට විශාඛා සිටු දේවියගේ චරිතයෙන් ගතහැකි උපදෙස් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුද්ධශාසනයේ චිර පැවැත්මට නූතනයේ එල්ල වී ඇති අභියෝග හමුවේ දායක දායිකාවන් සතු කාර්ය භාරය විචාරයට ලක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

2560 - දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2016 (2017)

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහතට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (i) 'වේදගු' නමින් හැඳින්වෙන බ්‍රාහ්මණයා වේදයෙහි විශාරද බව ලබන චතුර්වේදය නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) වේදය ගුරුකොටගෙන සැකසුණු භාරතීය සමාජ ක්‍රමයෙහි ප්‍රධාන කුල හතර හැරුණු විට 'පක්දවම' නමින් හැඳින්වෙන ඉතා පහත් කුල පහක් ගැන සඳහන් වේ. එයින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීමට අනුව සමාජයේ සිව්වැනි ස්ථානයෙහිලා සැලකෙන ශුද්‍ර වර්ණයට හිමි ස්වධර්ම පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම්වලට අනුව සැකසුණු බුද්ධකාලීන භාරත සමාජ විමේකා කෙරෙහි බල පෑ වර්ණධර්ම බුදුරජාණන් වහන්සේ විචාරයට ලක් වූ අයුරු විමසන්න. (ලකුණු 06 යි)
2. (i) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති රාජාණ්ඩු හතරක් හා ඒවා සාලනය කළ රජවරුන් හතරදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) 'පාලකයා සතර අගනියෙන් තොරව සාලන කටයුතු සිදු කළ යුතු ය' යන්න රාජාණ්ඩු පාලන බෞද්ධ මූලධර්මයකි. මෙහි සඳහන් සතර අගනිය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) එකල ලිඛිතව සාලනය කළ වේශාලියෙහි පැවති රාජා සාලන ව්‍යවස්ථා මාලාවක් වූ සජ්ඣ අපරිහානිය ධර්ම රාජාසාලන මූලධර්මයක් ලෙස සැලකිය හැකි ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) දැනුම් රාජ්‍යයක් උදෙසා රාජා සාලකයාගේ වගකීම් කවරේදැයි බෞද්ධ දේශපාලන මූලධර්ම ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
3. (i) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති ආර්ථික නිෂ්පාදන හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුරජාණන් ජීවමාන සමයෙහි පැවති බොහෝ ශිල්ප කර්මාන්ත සඳහා වෙන් වූ ශිල්ප ශ්‍රේණි දහඅටක් වූ බව සඳහන් වේ. එයින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) පුරාතන භාරතයේ ආර්ථික ක්‍රමයේ පදනම් වූයේ සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාවලියයි. මේ බව බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ තොරතුරු ඇසුරින් කෙටියෙන් විමසන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආර්ථික සමෘද්ධිය ඇති කිරීමෙහි ලා ඉපැරණි භාරතීය ආර්ථික ක්‍රමෝපායයන්ගෙන් ගතහැකි ආදර්ශ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)

II කොටස

4. (i) සිදුහත් කුමරුගේ නම් කැසීමේ උත්සවයට සහභාගි වූ උගත් පඩිවරුන් අතුරින් හතරදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) සුදොවුන් රජු සිදුහත් කුමරුට නම්ස්කාර කළ අවස්ථා දෙකක් පිළිබඳ කෙටි සටහනක් ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) 'සතර පෙරනිමිති දැකීම තුළින් නිරූපණය වන්නේ බෝසතුන්ගේ සිතෙහි චතුරාර්ය සත්‍යය පිළිබඳ මූලික සංකල්පය ජනිත කළ අවස්ථාවයි.' එය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) ජීවිතයේ යථාර්ථය සොයමින් ගුරුවරුන් සොයා ගිය 'බෝසතාණන් වහන්සේ ආලාර්ථාලාම - උද්දකරාම පුත්ත කාපසවරුන් වෙතින් ද යථාර්ථය හමුනොවේ යැයි සලකා ඔවුන් ද අත්හැර සිං කුසලගවේසිව තනිවම නිවන් සෙවීමෙහි නිරත වූහ' මෙයින් ලෝකයා වෙත සපයන ආදර්ශය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

5. (i) බෝසත් චරිතය තුළින් පැවසෙන බුද්ධිමත් පෙර පළවා හැරි 'දක්මරසෙන්' අතුරින් හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) "බෝසතාණන් වහන්සේ සම්බුද්ධත්වය සාක්ෂාත් කිරීමේ දී ත්‍රිවිද්‍යා අතුරින් 'සිත ආශ්‍රවයන්ගෙන් මිදීමේ ක්‍රමය (ආසවක්ඛය ඥාණ)' නම් වූ තෙවැනි විද්‍යාව පහළ කළහ." මීට අදාළ සතරාකාර ආශ්‍රවයන් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) මහත් පරිශ්‍රමයකින් නිර්වාණය සාක්ෂාත් කොටගත් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පළමු උද්‍යානය ලියා කෙටි සටහනක් සපයන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුද්ධත්වය සාක්ෂාත් කොටගත් බුදුරජාණන් වහන්සේ බෝධීන් වහන්සේට නුදුරුවෑන්හි සත්සතිය ගත කළ ආකාරය දක්වා ඉන් ලෝකයට සපයන ආදර්ශය පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
6. (i) බුදුරජාණන්ගේ පළමු ධර්ම දේශනය කිනම් නගරයක කොතැන්හි දී කවුරුන් අරභයා කිනම් සූත්‍රයක් ලෙස දේශනා කරන ලද්දේදැයි ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) එම සූත්‍ර දේශනාවෙහි ඇතුළත් නිර්වාණය පිණිස හේතුවන චතුරාර්ය සත්‍යය නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) චතුරාර්ය සත්‍යධර්මයෙහි පළමු ආර්ය සත්‍යය කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) අනේකවිධ දුක්කරුණාවලින් පීඩාවට පත් වර්තමාන ශිභි ජනතාවගේ දුක්ඛතීරෝධය සඳහා මධ්‍යමප්‍රතිපදාව අනුමේතය කළ හැකි ආකාරය පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)

III කොටස

7. (i) බුද්ධශාසනයේ කාන්තා පැවිද්ද කිනම් නගරයක කොතැන්හි දී කවුරුන් අරභයා කිනම් ධර්මයක් පැනවීමෙන් ආරම්භ කරන ලද්දේදැයි දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) හික්කුණින් වහන්සේගේ පැවිදි - උපසම්පදාව පිහිටන අක්ඛරාධර්ම අතුරින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුද්ධකාලීන භාරතීය සමාජයේ කාන්තා විමුක්තිය උදෙසා මහා පුරාපතියෝගමී තෙරණියගේ කැපවීම හා වෛරය කෙටියෙන් පහදන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහ ජීවිතයේ ගැටලු තිරාකරණයෙහි ලා මේහෙණින් වහන්සේගේ හෝ දසසිල් මාතාවන්ගේ හෝ සමාජ කාර්යභාරය පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
8. (i) බුදුරජාණන්ගේ පිහිට ලැබුවත් සිව්දෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) 'තරාගත ජීවිතයේ අවසාන සමයේ දී බුදුරජාණන්ගේ අමතා සතර ඉද්ධිපාද වැඩු තැනැත්තෙකුට අවශ්‍ය නම්, ආයුෂ්කල්පයක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක් හෝ ජීවත් විය හැකි යැයි දෙසුන' මෙහි සඳහන් සතර ඉද්ධිපාද ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුරජාණන් වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨ නායකයකු ලෙස ශ්‍රාවක සමාජය වෙත පැපයු ශ්‍රේෂ්ඨ මාර්ගෝපදේශකත්වය කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුරජාණන් වහන්සේ තුළ පැවති අනාමිකවාද ඉවසීමේ ගුණය, අන්‍ය ජාතික හා ආගමික මතවාද නොඉවසන නුතන සමාජය වෙත සපයන ආදර්ශය පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
9. (i) බුදුරජාණන්ගේ අග්‍රස්ථාන ලැබූ සිව්වනක් පිරිසට අයත් සිව්දෙනෙකු හා ඔවුන් ලැබූ අගතනතුරු ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) ශුද්ධෝදන රජපවුලට ඥාතිත්වය ඇතිව සිටි බුදුසසුනේ පැවිදි - උපසම්පදාව ලැබූ හික්කුණි උභය සංඝයාට අයත් සිව්දෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුරජාණන් පවා විශේෂ අවධානයට යොමු වූ වර්තමානයෙහි පවා බෞද්ධ නිවසෙහි පුද පුරාණත්වයට ලක්ව ඇති සිව්ලි මහරහතන් වහන්සේගේ චරිතය කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) අතිඥාලාභී හික්කුණින් වහන්සේ අතර අගතනතුරු ලැබූ හද්දකච්චානා තෙරණියගේ ශිභිකල ජීවන පැවැත්ම වර්තමාන විවාහක කාන්තා පරපුර වෙත සපයන ආදර්ශය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
10. (i) බුදුසසුනෙහි ප්‍රථම ද්වේවානික උපාසකවරුන් දෙපළ හා තෙරුවන් සරණිය ප්‍රථම උපාසිකාවන් දෙපළ නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුසසුනෙහි පැරැහැයෙන් ක්‍රියාකළ බුද්ධකාලීන කාන්තාවන් සිව්දෙනෙකුගේ නම් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුසසුනෙහි පැරැහැයෙන් හා බුද්ධියෙන් ක්‍රියා කළ උදේන රජුගේ ඕසව වූ සාමාවතියගේ චරිතය කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාව තුළ බුද්ධශාසනයේ ආරක්ෂාව හා පෝෂණය උදෙසා දායක - දායිකාවන් වසින් ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ඔබගේ අදහස් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2561 - දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2017(2018)

S1

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (i) බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීමට අනුව චතුර්වර්ණයට අයත් කුල සතර නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බ්‍රාහ්මණ වර්ණයට හිමි ස්වධර්ම හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) සමාජ ප්‍රභවය පිළිබඳ බ්‍රාහ්මණ මතය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) වර්ණ ශුද්ධිය හෙවත් කුලයේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය පිළිබඳ බ්‍රාහ්මණ මතය අස්සලායන සූත්‍රය ඇසුරින් ඉදිරිපත් කොට, වර්ණ ධර්ම හා ස්වධර්මවලට අදාළ බුදුසමයේ විචාරය පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
2. (i) මගධ රාජ්‍යය ස්වාභාවිකව ම ආරක්‍ෂාව තිබූ පංචමහා පර්වත අතුරින් හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) රාජාණ්ඩු පාලනයෙහි මූලික බලය හිමිවූ තැනැත්තා හා ඔහුට සහාය වූ මූලික තනතුරු දැරූ තැනැත්තන් නිදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) පාලකයා, අගනුවර හා දේශසීමා යන කරුණු ඇතුළත් වන පරිදි මගධ රාජධානිය පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් සපයන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) 'රාජ්‍ය පාලකයා සතර කරුණකින් ජනතාවට සංග්‍රහ කළ යුතු ය.' යන්න රාජාණ්ඩු පාලන මූලධර්මයකි. මෙහි සඳහන් සතර සංග්‍රහ විස්තු රාජ්‍ය පාලන මූලධර්මයක් ලෙස විචාරයට ලක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
3. (i) බුද්ධකාලීන භාරතීය ආගමික කණ්ඩායම් හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුද්ධකාලීන භාරතයේ ජීවත් වූ ආගමික ඉගැන්වීම් ඉදිරිපත් කළ වේ ශාස්තෘවරුන් අතුරින් හතරදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) අමරා වික්කේපවාදියෙකු වූ සංජය බෙල්ලට්ඨිපුත්ත ශාස්තෘතුමාගේ ඉගැන්වීම කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) අන්තවාද හා දෘෂ්ටිවාද බැහැර කරන බුදුසමය සත්ත්වයාගේ විමුක්තිය සඳහා පෙන්වා දෙන ධර්ම මාර්ගය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

II කොටස

4. (i) කපිලවස්තු නුවර ශාක්‍ය රාජ පරපුරේ සිංහහත්‍ර රජුගේ දූදරුවන් අතුරින් හතරදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) කෝළිය රාජ පරපුරේ අග නගරය, එහි ආරම්භක රජු හා ඔහුගේ පුතණුවරුන් දෙපළ නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) සිද්ධාර්ථ කුමරු අයත් වන ශාක්‍ය රාජ පරම්පරාව පිළිබඳ කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) සිද්ධාර්ථ බෝසතාණන් වහන්සේ කුසල ගවේෂීව ගුරුවරුන් අසුරු කළ ආකාරය කෙටියෙන්, පහදන්න. (ලකුණු 06 යි)
5. (i) සිද්ධාර්ථ බෝසතාණන් වහන්සේ මහානිකිෂ්කුමණය සඳහා පෙලඹවූ ආසන්න කරුණු හතරක් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) සිදුහත් කුමරුගේ ප්‍රයත්න භාවය දුටු කිසාගෝතමීය සතුට පළ කරමින් පැවසූ නිබ්බුතපද ලියා, එහි අදහස ද ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

- (iii) 'මහාභිනිෂ්ක්‍රමණය' යනු කුමක් දැයි දක්වා, සිද්ධාර්ථ කුමරුගේ මහාභිනිෂ්ක්‍රමණය කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බෝසතාණන් වහන්සේ මහාභිනිෂ්ක්‍රමණයේ සිට සම්බුද්ධත්වය සාක්ෂාත් කිරීම තෙක් අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

6. (i) බුදුරදුන් වෙත පැමිණ පැවිදි වූ යසකුල පුත්‍රයාගේ ළඟම මිත්‍රයන් සතරදෙනා නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුරදුන්ගේ කිශුල්වත්පුර වාරිකාවෙහි විශේෂ සිද්ධි හතරක් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදු සසුනේ පළමු රහත් හැටනම් අමතා දේශනා කළ ප්‍රථම ධර්ම ප්‍රචාරක අවවාදය හා එහි අදහස ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදු සසුනේ ශිෂ්‍ය ව්‍යාප්තිය කෙරෙහි බුදුරදුන්ගේ ප්‍රථම ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු සිදුවූ ආකාරය දක්වා, නූතනයෙහි වඩා ඵලදායී ධර්ම සන්නිවේදනයක් සඳහා එයින් ගතහැකි ආදර්ශ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)

III කොටස

7. (i) බුදුරදුන්ගේ ජීවිතයේ අවසන් වාරිකාවේ දී වැඩම කළ ස්ථාන හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) ධර්ම-විනය පිළිගැනීමට අදාළ විනිශ්චයෙහි ලා දේශිත සතර මහෝපදේශ ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුරදුන්ගේ අවසන් බුද්ධ වචනය ලියා, එහි අර්ථය ද ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) එම අවසන් බුද්ධ වචනය වර්තමාන ලෝකයාහට ලබාදෙන උපදේශය විවාරයට ලක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
8. (i) බුද්ධ චරිතයේ විශිෂ්ට ලක්ෂණ හතරක් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) ලොව ජීවත්වන සෑම මනුෂ්‍යයෙකුට ම නිරන්තරයෙන් මුහුණ දෙන්නට සිදුවන අන්ට්‍රොපොමොර්ෆික් අකුරින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුරදුන් තුළ පැවති 'පුරිසදම්මසාරථි - භික්ෂු වියයුතු පුද්ගලයන් භික්ෂුවීමේ ගුණය' ප්‍රකට කළ අවස්ථා දෙකක් උදාහරණ ඇසුරින් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුරදුන්ගේ ජීවිතයේ අටලෝදහමින් කම්පා නොවීමේ තාද්දිගුණය කෙටියෙන් සඳහන් කොට, ලෙඩදුක්, හදිසි අනතුරු, ව්‍යසන ආදියේ දී නිතර කම්පා වන වර්තමාන ලෝකයට එයින් ගත හැකි ආදර්ශ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
9. (i) කොණ්ඩක්කේ, රාහුල තෙරවරුන් හා මහාප්‍රජාපති ගෝතමී, හද්දකච්චානා යන තෙරණියන් වහන්සේලා බුදුරදුන්ගෙන් ලැබූ අගතනතුරු ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) අග්‍ර උපස්ථායක ආනන්ද තෙරුන් විසින් බුදුරදුන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද වර සතර ගෝ ප්‍රතික්ෂේප සතර පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) සෑම උදාසනක ම වැලි දෝතක් ගෙන උඩ දමා 'එපමණට ම මට අවවාද ලැබේවා' යි ප්‍රාර්ථනා කළ කුඩා රාහුල තෙරුන්ගේ චරිතය දක්වා, එයින් වර්තමාන ළමා පරපුරට සැපයෙන ආදර්ශ මතු කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) සිදුහත් කුමරුට ඉමහත් ආදරයෙන් සැලකූ යහපත් බිරිඳක වූ හද්දකච්චානාවගේ චරිතය දක්වා, එමගින් නූතන විවාහක කාන්තාවන්ට ලබාදෙන පණිවුඩය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
10. (i) බුදුසසුනෙහි තනතුරු ලත් උපාසකවරුන් දෙදෙනෙකු හා උපාසිකාවන් දෙදෙනෙකු නම් කොට, ඔවුන් ලත් තනතුරු දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) ශ්‍රද්ධා සම්පන්න රජෙකු වූ බිම්බිසාර රජතුමා සිය නොදුටු මිතුරන්ට රත්තන්වල ලියා, ධර්ම සන්දේශ යැවූ අවස්ථා දෙකක් ගෙනහැර දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුසසුනෙහි සැදැහැයෙන් කටයුතු කළ කෝසල මල්ලිකාවගේ චරිතය ඉදිරිපත් කොට වර්තමාන ශිෂි පින්වතුන්හට ශ්‍රද්ධාවෙන් කටයුතු කිරීමෙහි ලා එම චරිතයෙන් ලබාදෙන ආදර්ශ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාව තුළ බුදුසසුනේ වරස්ථිතිය උදෙසා රජය විසින් ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ඔබගේ අදහස් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2562 - දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2018(2019) **1S**

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

2019.03.16 / 08.30 - 11.40

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි.

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරා ගෙන, ප්‍රශ්න පහතට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- ✓ 1. (i) මහාමුත්තියා විසින් වතුරවර්ණය මවන ලද ස්වකීය ගිරිමයේ ස්ථාන හතර ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 (ii) මුත්තමණ ධර්මයට අනුව පුද්ගල ජීවිතයේ වතුර ආශ්‍රම ධර්ම නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
 (iii) කෘත්‍රිය වර්ණයට හිමි ස්වධර්ම කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 (iv) 'වතුර ආශ්‍රම ධර්ම මුත්තමණ ආගමේ අධිකාරයකට වඩා සැලසුම් සහගත ජීවිතයක අවශ්‍යතාව කියා දෙන ඉගැන්වීමකි.' විචාරයට ලක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- ✓ 2. (i) මුත්තමණ සමාජය තුළ කාන්තාවට නිසි තැන හිමි නො වූණු බව සනාථ කිරීමට කරුණු හතරක් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
 (ii) මුද්ගසමය තුළ කාන්තාවට නිසි තැන ලබා දුන් බවට සාධක හතරක් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
 (iii) හික්ෂුණි සමාජය තුළ කාන්තාව ලැබූ සැකසීම තෙරණි වර්ග දෙකක් ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 (iv) නූතන සමාජයෙහි කාන්තා හිංසනය පිටුදැකීමෙහි ලා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග බොද්ධ ඉගැන්වීම් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
3. (i) බුද්ධකාලීන භාරතයේ ඉමණ සම්ප්‍රදාය නියෝජනය කළ නිගණ්ඨ සාධුවරයන් හඳුන්වන දෙයාකාරය හා එසේ හැඳින්වීමට හේතු පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
 (ii) නිගණ්ඨ සාධුවරයන් අත්තකිලමථානුයෝගයෙහි යෙදෙමින් අනුගමනය කළ විවිධ මුතවර්ග ඇතුළත් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 (iii) නිගණ්ඨනාහසුත්ත ශාස්තෘතුමාගේ 'වතුයාම සංවර ශීලය' ලියා දක්වා, කේවලත්වය නම් විමුක්ති සුවය ලැබීමට එම ඉගැන්වීම හේතු වන අයුරු පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
 (iv) අත්තකිලමථානුයෝගය නිර්වාණයට මග නො වේ යැයි බැහැර කළ සිද්ධාර්ථ බෝසතාණන් වහන්සේ අනුගමනය කළ ධර්ම මාර්ගය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

II කොටස

- ✓ 4. (i) සිද්ධාර්ථ කුමාරෝත්පත්තිය, නම් තැබීම, වස්මගුල් උත්සවය, විවාහය හා ශිල්ප දැක්වීම යන අවස්ථාවල වැදගත් සිදුවීම් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
 (ii) සිදුහත් බෝසත් වර්තයෙන් අපට ගත හැකි ආදර්ශ හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 (iii) සතර පෙරනිමිතිවලින් පෙන්නුම් කෙරෙන ජීවිත යථාර්ථය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 (iv) සිද්ධාර්ථ බෝසතාණන් වහන්සේ සත්‍යාවබෝධය සඳහා අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

5. (i) බුදුසසුනෙහි ප්‍රථම ද්වේවාචික උපාසකවරුන් නම් කොට, ඔවුන් එසේ හැඳින්වීමට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුසසුනෙහි පළමු රහතන් වහන්සේලා අතුරින් සිවුදෙනෙකු නම් කොට, උන් වහන්සේලා රහත්භාවය ලැබීමට ශ්‍රවණය කළ සුත්‍ර දේශනා නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) පස්වන භාසකවරුන් සොයා ඉසිපතනයට වැඩම කරන බුදුරජාණන් වහන්සේ හා අතරමග මුණුගැසුණු උපක ආර්ථික අතර ඇතිවූ සංවාදය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුරජුන් විසින් සිදු කළ පළමු ධර්ම දේශනයේ ඇතුළත් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ක්‍රියාත්මකව අනුව බෙදා දක්වමින්, ශීලය ආර්ය මාර්ගයේ පදනම වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

6. (i) 'දකුණු ඩිහාරය' නමින් හැඳින්වෙන රාජාණ්ඩු අතුරින් පළමුවැන්නට උතුරු, නැගෙනහිර, බටහිර හා නිරිතදිග දේශසීමා ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුසසුනේ ප්‍රථම ආරාම පූජාව, එය සිදු කළ රජතුමා, පාලන රාජධානිය හා එහි අගනගරය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුසසුනේ ප්‍රථම ආරාම පූජාව සිදු කළ රජතුමා එදින රාත්‍රියේ හඬා වැලපෙන නිරුවත් ජේතනයන් සිහිනෙන් දැකීමට හේතු හා ඔවුන් සුවපත් කිරීමට අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුසසුනෙහි දානය, දායක පක්ෂයෙහි විත්තපාරිශුද්ධිය සඳහා හේතු වන ආකාරය කුසල මූල සංකල්පයට අනුව සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

III කොටස

7. (i) බුදුරජාණන් වහන්සේ වස් විසූ ස්ථාන හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුරජුන් දවස ආරාම කරවා සසුනට පූජා කළ සිවුවරුන් හතරදෙනෙකු, ඔවුන් කරවූ ආරාමවල නම් සමග ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුසසුනේ ශීඝ්‍ර ව්‍යාප්තිය උදෙසා පුද්ගල සිවුවරයාගේ ශාසනික සේවාව ඉවහල් වූ අයුරු විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) සිවුවනක් පිරිසෙහි උපාසක-උපාසිකා දෙපිරිසට අයත් ශාසනික කාර්යභාරය වන්නේ හික්මු, හික්මුණි උභය සංඝයා උදෙසා සිවුපසයෙන් ඇප උපස්ථාන කිරීම පමණක් දැයි විචාරයට ලක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

8. (i) බුදුරජාණන් වහන්සේ අවසන් ජීවන චාරිකාවේ දී වැඩම කළ ස්ථාන හතරක් හා ඒ ඒ ස්ථානවල දී හමු වූවන් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ආදාහන පූජෝත්සවයෙන් පසු ධාතුන් වහන්සේලා බෙදා ගැනීමට අරගල කළ රාජද්වයන් සිවුදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුරජාණන් වහන්සේ තම ජීවිතයේ අවසන් දින කිහිපය ගත කළ ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අවසන් බුද්ධ චරිතය ලියා දක්වා, ඉන් ලෝකයා වෙත සපයන ආදර්ශය සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

9. (i) බුදුසසුනෙහි සිවුවනක් පිරිසෙහි අගනතතුරු ලැබූ ශ්‍රාවක-ශ්‍රාවිකාවන් සිවුදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුරජුන් එම ශ්‍රාවක-ශ්‍රාවිකාවන් වෙත ප්‍රදානය කළ අගනතතුරු පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) සැරියුත් - මුගලන් අගසව් දෙදෙනා වහන්සේගේ ශාසනික සේවාව කෙටියෙන් අගයන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) මහාකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ හා ආනන්ද මහරහතන් වහන්සේ සද්ධර්මයේ වීර පැවැත්ම උදෙසා අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

10. (i) බුදුසසුනෙහි උන්නතියට දායක වූ බුද්ධකාලීන උපාසක-උපාසිකාවන් සිවුදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) ධනාත්‍ය සිවුතුමා පතිකුලයට යන විශාඛා දියණියට ලබා දුන් අවවාදවල ඇතුළත් කරුණු හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) විශාඛා මහා උපාසිකාවගේ ශාසනික දායකත්වය කෙටියෙන් අගයන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුසසුනේ වීර පැවැත්ම උදෙසා චරිතමාන උපාසක-උපාසිකාවන් සතු යුතුකම් හා වගකීම් විචාරයට ලක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි]
முழுப் பதிப்புரிமையுடையது
All Rights Reserved]

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 - දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2019(2020)

1S

2020.03.21 / 8.30 - 11.40

(01) බුද්ධ චරිතය

පැතුනයි

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි.

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (i) බ්‍රාහ්මණයන්ගේ අනුශාසකත්වය හා සංවිධානය ඇති ව පැවැත්වූ යාගභෝම වර්ග හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) යාගභෝම පැවැත්වීම සඳහා යොදාගත් දෑ (යාග ද්‍රව්‍ය) අතුරින් හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බ්‍රාහ්මණ සමාජය තුළ වෛශ්‍යයන්ට හිමි වූ කාර්යභාරය කෙටියෙන් පහදන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුද්ධකාලීන භාරතයේ සමාජ විෂමතාවලට චතුර්වර්ණය හෙවත් කුලභේදය පදනම් වූ අයුරු කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
2. (i) බුද්ධකාලීන භාරතයෙහි පැවති සමූහාණ්ඩු හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුද්ධකාලීන භාරතයෙහි පැවති සමූහාණ්ඩු පාලනය කළ රාජවංශ හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුද්ධ චරිතයට සම්බන්ධ වැදගත් සිදුවීම් සිදු වූ සමූහාණ්ඩු දෙකක් නම් කොට, එම සමූහාණ්ඩුවල දී ඇති වූ බුද්ධ චරිතයේ වැදගත් සිදුවීම් දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) සමූහාණ්ඩුවල ක්‍රියාත්මක ව පැවති බුදුරජුන්ගේ ප්‍රශංසාවට ලක් වූ ක්‍රමවත් රාජ්‍ය පාලන ව්‍යවස්ථාවක් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
3. (i) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති දර්ශනවාද පිළිබඳ තොරතුරු සඳහන් වන සූත්‍ර දේශනා හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති දෙසැටක් මිථ්‍යාදෘෂ්ටිවාද අතුරින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුද්ධකාලීන භාරතයේ දාර්ශනික පරිසරයෙහි නිරන්තර ව පැවති 'දස අව්‍යාකෘත ප්‍රශ්න' කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) දස අව්‍යාකෘත ප්‍රශ්න පිළිබඳ ව බුදුරජුන්ගේ විචාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

II කොටස

4. (i) සිද්ධාර්ථ බෝසතාණන් වහන්සේ වෙසක් මස පුර තුදස්වක දින රාත්‍රියෙහි දුටු සිහින පහ අතුරින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) ඉහත සඳහන් කළ සිහින හතරෙහි අර්ථ වෙන වෙන ම ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) සිද්ධාර්ථ බෝසතාණන් වහන්සේ වැඩූ 'චතුරංග සමන්තාගත වීර්යය' කෙටියෙන් පහදන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) සිද්ධාර්ථ බෝසතාණන් වහන්සේ සම්බුද්ධත්වය සාක්ෂාත් කර ගැනීමෙහි ලා සිත මෙහෙයවූ ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
5. (i) සම්බුද්ධත්වයට පෙර බෝසතාණන් වහන්සේ පළවා හළ දසමරසෙන් අතුරින් හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුරජාණන් වහන්සේ සත්සතිය ගත කළ ස්ථාන අතුරින් හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුදුරජුන් හුණුක ජාතික බ්‍රාහ්මණයාට දේශනා කළ, බ්‍රාහ්මණයකු බවට පත් කරන ධර්ම කෙටියෙන් පහදන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙවැනි සතිය ගත කළ ආකාරය දක්වා, එයින් ලෝකයා හට සපයන ආදර්ශය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

6. (i) ධම්මචක්කප්පවත්තන සූත්‍රයේ දී බුදුරදුන් විසින් දේශනා කරනු ලැබූ, පැවිද්දන් විසින් අත්හළ යුතු අන්ත දෙක නම් කොට, ඒවා එසේ හැඳින්වීමට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) 'දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය' කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) ධම්මචක්කප්පවත්තන සූත්‍රයේ දී චතුරාර්ය සත්‍යයේ එක් එක් සත්‍යය බෙදා ඇති කොටස් තුන නම් කර, ඒවා පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුරදුන් විසින් සාක්ෂාත් කරන ලද මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව ගෙනහැර දක්වා, සංකීර්ණ සමාජයේ අවිච්ඡේදී ජීවිත ගත කරන ජනතාව වෙත ඉන් ලබා දෙන මාර්ගෝපදේශ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)

III කොටස

7. (i) බුදුරදුන්ගෙන් පිහිට ලද තැනැත්තන් හතරදෙනකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුරදුන් විසින් හික්මවනු ලැබූ තැනැත්තන් හතරදෙනකුගේ නම් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) ඉහත (ii) හි ඔබගේ පිළිතුරට අදාළ ව එම තැනැත්තන්ගෙන් දෙදෙනකු හික්මවනු ලැබූ ආකාරය පිළිබඳ ව කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුසසුනේ ස්ථාවරත්වය සඳහා බුදුරදුන් විසින් අනුගමනය කරනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
8. (i) බුදුරදුන්ට ස්ථීර උපස්ථායකයකු පත් කර ගැනීමට පෙර වරින් වර බුද්ධෝපස්ථානයට පැමිණි හික්මුන් වහන්සේලා හතර නමක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) බුදුරදුන් විසින් දේශනා කරන ලද සතර සෘද්ධිපාද නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) බුද්ධ චරිතයේ අවසන් දින කිහිපය අතරතුර දී විශාලාමහනුවර කුටාගාර ශාලාවට වැඩම කළ බුදුරදහු ආනන්ද තෙරුන් ලවා හික්මු සංඝයා රැස් කරවා මෙතෙක් තමන් වහන්සේ දෙසු ධර්මය හකුළවා දේශනා කළහ. එහි දී හකුළවා දේශනා කරන ලද ධර්මය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුද්ධ චරිතයේ අවසන් දින කිහිපය ගත වූ ආකාරය පෙන්වා දී එයින් ශාස්තෘවරයකු ලෙස ලෝකයාට සපයන ආදර්ශ සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
9. (i) බුදුසසුනේ අග්‍රස්ථාන ලැබූ මහරහතන් වහන්සේලා දෙදෙනකු හා මහරහත් තෙරණින් වහන්සේලා දෙදෙනකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) ඉහත (i) ට අදාළ ව ඔබ විසින් ලියා දක්වන ලද එම මහ තෙරුන් වහන්සේලා හා මහ තෙරණින් වහන්සේලා ලැබූ අග්‍රස්ථාන මොනවා දැයි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) මහාකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේගේ චරිතය පිළිබඳ ව කෙටියෙන් ලියා දක්වා, බුදුසසුනේ උන්නතියට උත් වහන්සේගෙන් සිදු වූ සේවාව අගය කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුසසුනේ චිරස්තිරීය උදෙසා හික්මු හික්මුණි උභය සංඝයා විසින් පිළිපැදිය යුතු බුදුන් වදාළ කරුණු තුනක් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
10. (i) බුදුසසුනේ උන්නතියට ක්‍රියා කළ බුද්ධකාලීන උපාසක උපාසිකා පිරිසට අයත් රජවරුන් දෙදෙනකු හා බිසෝවරුන් දෙදෙනකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) සැදැහැයෙන් බුදුසසුනට මෙහෙවර කළ බුද්ධකාලීන උපාසක පිරිසට අයත් සිටුවරුන් දෙදෙනකු හා උපාසිකා පිරිසට අයත් සිටු දියණිවරුන් දෙදෙනකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) ඉහතින් ඔබ සඳහන් කළ උපාසකයකුගේ හා උපාසිකාවකගේ ශාසනික සේවා කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බුදුසසුනේ චිරස්තිරීය උදෙසා වර්තමාන උපාසක උපාසිකාවන් විසින් පිළිපැදිය යුතු යැයි ඔබ යෝජනා කරන කරුණු කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

* * *